

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13- 396 /14

Р: 03-04, 06-04/13

**ИЗВЈЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
на дан 31. 12. 2013. године
Брчко дистрикт БиХ**

Брчко, јула 2014. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	7
<u>1. УВОД</u>	12
<u>2. ОПШТИ ДИО</u>	12
<u>3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	13
<u>4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ, БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА</u>	13
<u>5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	14
<u>5.1. РУКОВОДСТВО И СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА</u>	14
<u>5.2. ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОДЈЕЉЕЊА У СКЛАДУ СА ЗАКОНСКИМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА</u>	16
<u>5.3. ДОНОШЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БИХ</u>	16
<u>5.4. ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БИХ</u>	17
<u>5.4.1. Приходи, примици и финансирање буџета Брчко дистрикта БиХ</u>	17
<u>5.4.2.1. Текући расходи</u>	19
<u>5.4.2.10. ИЗДАЦИ ОСИГУРАЊА, БАНКАРСКИХ УСЛУГА И УСЛУГА ПЛАТНОГ ПРОМЕТА</u>	25
<u>5.4.3. Текући грантови и субвенције</u>	28
<u>5.4.4. Капитални издаци</u>	43
<u>5.4.5. Текућа резерва</u>	43
<u>5.5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ НА ДАН 31. 12. 2013. ГОДИНЕ</u>	43
<u>5.5.1. Краткорочна потраживања</u>	43
<u>5.5.2. Стална средства, попис имовине, потраживања и обавеза на дан 31. 12. 2013. године</u> ..	44
<u>5.5.3. Рачун прихода и расхода (биланс успјеха)</u>	45
<u>5.5.4. Извори средстава и вишак прихода над расходима</u>	46
<u>6. КОМЕНТАР</u>	46
<u>7. ПРИЛОЗИ</u>	47

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Islahijet бб, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

БУЏЕТ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

Мати Лучићу, директору Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ

Осману Османовићу, директору Трезора Брчко дистрикта БиХ

Славици Вујић, в. д. директора Пореске управе Брчко дистрикта

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја буџета Брчко дистрикта БиХ (биланс стања на дан 31. децембар 2013. године и одговарајућег рачуна прихода и расхода, извјештаја о извршењу буџета за годину која се завршава на тај дан), те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима и прегледа значајних рачуноводствених политика и других напомена уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства

Руководство је одговорно за припрему, израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, избор и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. **За усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима одговорна су руководства буџетских корисника.**

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу спроведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 40/08) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција – ISSAI ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 11/11). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака с циљем прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања и о износима и објављивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, с циљем избора ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не с циљем изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање негативног мишљења

- *Праћење, усклађивање и извјештавање о извршењу утврђених позиција буџета након усвајања буџета од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ, врши се на нивоу буџетских класификација које су саставни дио образаца финансијских извјештаја (тако да је буџетским корисницима остављена могућност промјене првобитне намјене путем преусмјеравања средстава с позиције на позицију у оквиру групе расхода) мимо појединачних буџетских позиција утврђених буџетом на основу детаљних захтјева буџетских корисника. Значајна прекорачења одобрених појединачних позиција остварена су код издатака за репрезентацију (Скупштина Брчко дистрикта БиХ), услуге медија (Канцеларија градоначелника), услуге обезбјеђења (Одјељење за јавну безбједност), уговора о дјелу и накнада комисијама (Одјељење за јавни регистар и Канцеларија за управљање јавном имовином).*
- *Обрачун и исплата повећања плата запосленима у Одјељењу за образовање и Одјељењу за здравство и остале услуге вршени су у складу с Детаљним захтјевом за плате и усвојеним буџетом Брчко дистрикта БиХ, без постојања основа за исплату у одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.*
- *Издаци за колективно осигурање запослених реализовани су у износу од 171.497,29 КМ на основу анекса споразума закљученог 30. маја 2013. године са ретроактивном примјеном од 1. јануара 2013. године чиме је осигурањем покривен период у коме нису постојали значајни (непознати) ризици за даваоца услуга осигурања који би оправдали издатке буџета Брчко дистрикта БиХ за тај период.*
- *Издаци за стручно образовање, специјализацију и школовање запослених, реализовани у износу 177.875,62 КМ, без благовременог доношења Стратегије стручног образовања и усавршавања службеника и намјештеника запослених у Влади Брчко дистрикта БиХ и досљедне примјене одредбе о неопходности постојања потребе посла органа управе за звањима и квалификацијама за које су исти одобрени.*
- *У оквиру издатака по судским пресудама у поступку експропријације земљишта у расходима периода исказани су издаци у износу 968.764,42 КМ у које су укључене накнаде власницима, затезне камате и судски трошкови, од чега се најмање 918.718,50 КМ односи на вриједност експроприсаног земљишта, које представља стицање имовине, чиме су прецијењени расходи периода уз истовремено смањење извршења буџета капиталних потреба.*
- *Не постоји дефинисана политика грантова непрофитним организацијама (Канцеларија градоначелника 3.478.420,31 КМ, Одјељење за стручне и административне послове 1.442.400,00 КМ, Одјељење за привредни развој, спорт и културу 3.497.500,00 КМ) у смислу критеријума и начина њиховог предлагања у поступку доношења буџета, одобравања и утврђивања потребе и обавезе доношења програма утрошка и извјештаја о утрошку средстава за поједине категорије корисника грантова, тако да знатан дио сталних корисника грантова који су поименично именовани приликом одобравања буџета неблаговремено и неадекватно врше планирање средстава и правдање утрошка одобрених средстава у претходном периоду.*
- *У оквиру реализованих средстава у износу 2.268.481,00 КМ за реализацију пројекта Обнове индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ, дио средстава је додјељиван корисницима који нису испуњавали опште (елиминаторне и обавезујуће) критеријуме у дијелу: нису имали статус расељеног лица, избјеглице или повратника, предочавања потврде да су 30. априла 1991. године имали пребивалиште у*

стамбеној јединици која је предмет реконструкције, да се стамбена јединица сматра неусловном за становање у складу са одговарајућим стандардима о минимуму стамбених услова, да он и чланови његовог домаћинства од 1991. године немају на територији БиХ другу стамбену јединицу која се сматра условном за становање, у складу са одговарајућим стандардима о минимуму стамбених услова.

Наведено је у супротности са Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ, Упутством о начину и процедурама избора корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица БиХ и Програмом утрошка средстава текућих грантова у 2013. години.

- *У финансијским извјештајима за 2013. годину исказана је реализација грантова за подстицаје у пољопривредној производњи у износу од 7.038.098,05 КМ.. У наведеном износу 2.459.113,82 КМ се односи на обавезе настале у 2012. години које су требале теретити расходе те године. У 2013. години Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду одобрило је подстицаја у износу 8.754.733,19 КМ, чиме су додатно прекорачена одобрена средства за 2013. годину у износу 1.710.233,19 КМ, тако да укупно прекорачење и неевидентирани расходи по основу створених обавеза за подстицаје на дан 31. 12. 2013. године износе 4.169.347,01 КМ. Наведена неправилност је резултат недоследне примјене одредаба Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину од стране Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду у дијелу сачињавања тромјесечних оперативних планова расхода, досљедног праћења њихове реализације те благовременог кориговања програма подстицаја или покретања активности на измјенама и допунама буџета ради њиховог усаглашавања са расположивим средствима за те намјене. Стварањем обавеза преко износа одобрених буџетом одговорна лица Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду прекршила су одредбе члана 28 става 2 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и члана 6 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикт БиХ за 2013. годину. Због укључивања расхода који се не односе на период извјештавања и неукључивања расхода за покриће обавеза насталих у 2013. години нарушена је фер презентација финансијских извјештаја у дијелу остварених расхода, степена извршења буџета, као и стварног стања обавеза и извора средстава,*
- *Издаци за накнаде за штете у пољопривредној производњи усљед појаве леда и суше у 2011. години исплаћене су у износу 844.617,54 КМ, признати су (као и 2012. године) без претходног постојања критеријума о начину процјене штете која је служила као основица за обрачун и исплату.*
- *Одобравање грантова за накнаду штете од леда у априлу и јуну 2012. години у износу од 1.146.508,74 КМ реализовано је без документовања начина утврђивања чињеничног стања усјева прописаног чланом 3 Одлуке о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда, недостаје: стручни преглед усјева, засада и биљака на основу морфолошког стања (боја, изглед итд.), степена полегнућа, општег стања усјева, механичких оштећења и фенолошке фазе развоја биљака.*
- *Одобравање гранта за суфинансирање трошкова лијечења у иностранству у Одјељењу за здравство и остале услуге у износу 400.000,00 КМ извршено је без постојања општег акта о критеријумима одабира корисника, начину одобравања и утврђивања висине појединачно одобрених средстава.*
- *Знатан дио буџетских корисника није досљедно проводио одредбе Закона о јавним набавкама БиХ и Инструкције о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ у дијелу одабира транспарентнијег поступка набавке, извршења набавки без спровођења поступка набавке, праћења реализације уговорених обавеза након додијељеног уговора. Осим тога, у поступцима набавке путем директног споразума, констатована је недоследна примјена Инструкције о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ приликом дијелења предмета набавке, поштовање ограничења учешћа у укупном буџету, документовања врсте, обима и квалитета испоручених материјала и услуга и извршених радњи на истраживању тржишта.*

- *Значајан број буџетских корисника није правилно извршио попис имовине, потраживања и обавеза, што је имало значајан утицај на истинит и тачан приказ пословања и извршења буџета и њиховог стања на дан 31. 12. 2013. године. Констатовано је да буџетски корисници нису благовремено вршили усклађивања стварног и књиговодственог стања што је резултирало: постојањем неевидентираних обавеза подстицаје у пољопривредној производњи, исказаним потраживањима за дате авансе у Одјељењу за образовање за гориво насталих 2008. и 2009. године у износу 34.001,10 КМ за које добављачи имају евиденцију о њиховом реализовању – испорукама горива.*

Негативно мишљење

По нашем мишљењу финансијски извјештаји буџета Брчко дистрикта БиХ, због ефеката ставки наведених у претходном пасусу, по свим битним питањима, не приказују истинито и објективно стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2013. године, резултат пословања и извршење буџета Брчко дистрикта БиХ за годину која се завршава на тај дан, у складу с Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Буџета Брчко дистрикта БиХ у току 2013. године, због ефеката навода у претходном пасусу, није било у свим материјално значајним аспектима, усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора

Томо Возетић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

Главни ревизор

Џевида Хоџић, дипл. ек.

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Потребно је Акционим планом обухватити све препоруке дате у извјештају о ревизији, обезбиједити да сви буџетски корисници, координирано и на исти начин, поступају по препорукама претходне ревизије, те да своје усклађене акционе планове детаљније разраде по конкретним активностима, роковима и носиоцима извршења за сваку поједину активност, те да успоставе ефикасан надзор над извршењем усвојених Акционих планова.

Потребно је ради успостављања интегралног система интерних контрола одговарајућим актом, обавезујућим за све кориснике буџета, на јасан и недвосмислен начин регулисати надлежност појединачних институција, начин успостављања интерне контроле и спровођења ефективног надзора над функционисањем истих.

Потребно је да буџетски корисници, с циљем обезбјеђења функционисања ефикасног система интерних контрола, у свим сегментима пословања утврде конкретне врсте ризика и процијене степен ризика, те да донесу јасна и конкретна правила и процедуре, утврде контролне и надзорне поступке с роковима и носиоцима и обезбиједје њихово досљедно спровођење и документовање, како на нивоу институције, тако и на нивоу Владе Брчко дистрикта БиХ, чиме би се осигурала досљедна примјена законских прописа, побољшала заштита имовине, као и повећана ефективност, економичност и ефикасност у извршавању свакодневних послова из дјелокруга буџетских корисника.

Потребно је досљедно извршавати обавезе израде нацрта закона и доношења и усклађивања подзаконских аката из надлежности институција у складу са постојећим прописима и усвојеним програмима рада.

Потребно је приликом обављања послова из надлежности институција обезбиједити досљедну и ефективну примјену важећих законских и подзаконских прописа.

Потребно је, у циљу реалнијег планирања и извјештавања о наплати пореза успоставити одвојену евиденцију наплаћених прихода по периодима на које се односе.

Потребно је, да подаци из фискалног регистра пореских обвезника буду објављени на веб-страници Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ у складу са одредбама Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ и одредбама Правилника о примјени Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је обезбиједити претпоставке да се континуирано покрећу поступци принудне наплате у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је континуирано пратити реализацију наплате потраживања, те благовремено предузимати расположиве мјере за њихову наплату, у циљу благовремености и степена наплативости потраживања по основу пружених здравствених услуга.

Потребно је планирање прихода од продаје и изнајмљивања имовине вршити на основу реалних показатеља о њиховом остварењу у претходном периоду и пројекције прихода засноване на функционалном стању и расположивости имовине за продају и изнајмљивање, те условима тржишта.

Потребно је, да буџетски корисници с циљем прецизнијег планирања, праћења извршења и извјештавања о управљању, те ефикасније потрошње одобрених буџетских средстава, поступају у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину, односно Правилника о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, планирање текућих издатака заснивати на обиму планираних програмских задатака и остварења у претходном периоду, а у току извршења буџета обезбиједити континуирано праћење и благовремено предузимање потребних мјера за усклађивање програмских задатака са одобреним и расположивим буџетским средствима.

Потребно је расходе признавати у периоду на који се односе у складу са Законом о буџету, Одлуком о утврђивању рачуноводствених политика за буџетске кориснике и трезор Брчко дистрикта БиХ и Правилником о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је распоређивање усљед прекобројности радника вршити у складу са општим и посебним критеријумима предвиђеним Одлуком о измјенама и допунама Организационог плана Канцеларије, а именовање радника вршити након усвајања Организационог плана.

Потребно је повећање плата и додатке на плату планирати и исплаћивати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, приликом исплате накнада запосленима и утврђивања пореске основице за порез на доходак, досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак.

Потребно је Одлуку о испиту за рад у органима управе допунити у дијелу регулисања ситуација у којима замјеници мијењају чланове Комисије, те у складу с тим остварују право на накнаду.

Потребно је приликом обрачуна и исплате накнада за рад комисија као и услуга по уговорима о дјелу досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак.

Потребно је издатке за енергију планирати и извршавати у складу са стварним потребама буџетских корисника и расположивим складишним капацитетима, у циљу обезбјеђења процеса рада и избјегавања непотребног везивања буџетских средстава.

Потребно је, у циљу заштите интереса Брчко дистрикта, поступити у складу са закљученим уговором у дијелу измиривања обавеза за струју, воду и смеће.

Потребно је, Инструкцијом о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ, прецизније дефинисати појам буџета за набавке и обезбиједити досљедно поштовање ограничења у примјени поступака директног споразума.

Потребно је благовремено покренути и окончати активности неопходне за континуирано одржавање уличне расвјете, како је то регулисано одредбама Закона о комуналним дјелатностима.

Потребно је, приликом признавања издатака за услуга текућег одржавања јавне расвјете придржавати се одредаба 4 и 5 Уговора о извођењу радова, у дијелу фактурисаних износа, спровођења процедура увођења у посао и пријема извршених радова.

Потребно је да се Одјељење, приликом давања сагласности на План и програм редовног одржавања јавних саобраћајних површина и доношења Програма одржавања јавних зелених површина, придржава законом прописаних рокова.

Потребно је да Одјељење досљедно поштује Закон о јавним набавкама БиХ у дијелу постизања економски најповољније понуде.

Потребно је да Одјељење у потпуности поштује уговором предвиђене обавезе, у дијелу признавања услуга које су биле предмет уговора.

Потребно је, у складу са уговором, сачињавати мјесечне планове вршења услуга за наредни мјесец.

Потребно је благовремено покренути поступак набавке услуга осигурања, како би се уговарање окончало прије почетка периода на који се осигурање односи, или уговорати рокове након потписивања уговора.

Потребно је да Одјељење досљедно примјењује одредбе Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ у дијелу ангажовања лица на замјени одсутног наставника и сарадника.

Потребно је, приликом ангажовања спољњих сарадника у здравству и утврђивања накнаде за њихово ангажовање обезбиједити неопходан ниво транспарентности, те обезбиједити анализу и спровођење датих препорука о отклањању уочених недостатака.

Потребно је издатке за стручно образовање службеника и намјештеника планирати и извршавати у складу са потребама посла органа управе, како је то предвиђено Законом о државној служби Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, уговарање и плаћање услуга за одржавање јавних саобраћајних површина и услуга одржавања јавних зелених површина, вршити у складу са Законом о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ, а њихово евидентирање у складу са одобреним позицијама буџета.

Потребно је, у поступку експропријације земљишта, основни износ признати као имовину у складу са одредбама МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, те исте евидентирати на терет припадајућих капиталних пројеката.

У циљу правилног евидентирања реализације наведених средстава, потребно је донијети процедуре којим би били регулисани поступци информисања ро окончању појединачних трансакција и адекватно књиговодствено евидентирање истих.

Потребно је, приликом исплате средстава грантова непрофитним организацијама, досљедно се придржавати Одлуке о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине Брчко дистрикта БиХ у дијелу дозвољених максималних износа средстава и доставе извјештаја о намјенском утрошку средстава из претходне године у прописаним роковима.

Потребно је, средства намијењена за грантове појединцима додјељивати лицима која су испунила критеријуме за додјелу средстава грантова, како је то предвиђено Одлуком о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине.

Потребно је израду и планирање грантова градоначелника непрофитним организацијама вршити на јаван, транспарентан и економичан начин, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, приликом планирања и реализације средстава грантова непрофитним организацијама, поштовати одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Потребно је донијети акта који би регулисала начин рада Комисије за праћење извршења додијељених средстава.

Потребно је досљедно поштовати Одлуку о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ и Одлуку о измјени и допуни наведене Одлуке, у дијелу висине износа једнократне новчане помоћи непрофитним организацијама.

Потребно је, приликом реализације гранта непрофитним организацијама, успоставити јединствене контролне механизме у дијелу давања изјаве, као и предвидјети санкционисање у случају давања нетачне изјаве.

Потребно је израду и планирање грантова непрофитним организацијама вршити на јаван, транспарентан и економичан начин, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је Програмом утрошка средстава дефинисати критеријуме за расподјелу средстава, како је предвиђено Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ, у дијелу признавања расхода и издатака у обрачунском периоду.

Потребно је плаћање превоза ученицима у основним и средњим школама вршити само за ученике с подручја Дистрикта, како је предвиђено Законом о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је критеријуме дефинисати јасно, прецизно и недвосмислено, те доказивање испуњености истих прецизирати за сваки критеријум посебно, односно досљедно поштовати одредбе Закона о извршењу буџета за 2013. годину у дијелу одређивања битних елемената Програма.

Потребно је да Одјељење примјењује Закон о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу анализирања оствареног повећања запослености становништва, као и повећања продуктивности производних и материјалних ресурса дистрикта у циљу економског, социјалног, културног и еколошког напретка становништва.

Потребно је да Одјељење врши континуирану или повремену провјеру тачности достављених података од стране корисника средстава олакшица, у циљу елиминисања ризика евентуалних злоупотреба добијених средстава.

Потребно је Правилником о поступку за остваривање права на олакшице привредних субјеката прецизније прописати начин остваривања права на олакшице у дијелу дефинисања обавеза инвестирања на територији Дистрикта и улагања у основна средства која се користе за обављање дјелатности.

Потребно је израду и планирање грантова непрофитним организацијама вршити на јаван, транспарентан и економичан начин, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је Програмом утрошка средстава дефинисати критеријуме за расподјелу средстава, како је предвиђено Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Потребно је приликом расподјеле новчаних средстава у области спорта поштовати Одлуку о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава са позиције грантови појединцима и грантови непрофитним организацијама, у дијелу усклађивања броја бодова са рангом такмичења.

Потребно је Одлуком о утврђивању критеријума прецизирати на који начин се оцјењује усклађеност пројекта са годишњим планом Одјељења.

Потребно је, Одлуком о именовању комисија за контролу утрошка и додјелу грант средстава, регулисати непостојање сукоба интереса.

Потребно је стварати обавезе, расходе или оптерећења у оквиру одобрених буџетских средстава у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, приликом одобравања подстицаја за пољопривредну производњу, досљедно примјењивати одредбе Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи за 2013. годину.

Потребно је, прије процјењивања штете, донијети акт којим би били регулисани критеријуми и начин процјене штете узроковане елементарним непогодама.

Потребно је процјену настале штете од леда вршити у складу са Одлуком о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда.

Ради обезбјеђења континуитета у остваривању права из здравствене заштите наведених категорија осигураника, потребно је обезбиједити њихово правовремено финансирање.

Потребно је општим актом дефинисати начин остваривања права на финансирање трансплантације органа, утврђивање листе приоритета и висине средстава која се финансирају из буџета.

Потребно је приликом одабира корисника у пројекту обнове индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника, поштовати опште и посебне критеријуме прописане Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ и Упутством о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица БиХ.

Потребно је да Одјељење, предузме уговором предвиђене мјере, за повраћај средстава која нису утрошена у складу са уговором против свих корисника.

Ради повећања ефикасности и рационалности извршења буџета капиталних потреба и поштовања законом прописаних рокова за њихову реализацију, потребно је да буџетски корисници по одобравању пројеката донесу оперативне планове неопходних активности са роковима и носиоцима, те обезбиједи континуиран и квалитетан надзор над њиховом реализацијом, како би се благовремено предузимале неопходне активности потребне за њихову реализацију и њихово досљедно спровођење по роковима и носиоцима.

Потребно је, у циљу истините и фер презентације финансијског стања на дан билансирања извршити процјену наплативости свих потраживања, те у складу с извршеном процјеном извршити адекватна књижења исправке вриједности.

Потребно је, приликом вршења годишњег пописа сталних средстава, ситног инвентара, залиха материјала и робе, стања новчаних средстава потраживања и обавеза, поштовати одредбе Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава потраживања и обавеза у дијелу обима и рокова.

Потребно је утврдити стварне узроке насталих разлика, уз документовање утврђивања мањка, те предузимање даљних мјера о начину ликвидације мањкова у складу са одредбама Правилника о књиговодству Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је приликом окончања поступка стицања сталног средства утврдити његову укупну вриједност или вриједност појединих функционалних или економских ијелина и исто именовати у складу с његовом функционалном суштином. Уколико се ради о накнадним улагањима на постојећим сталним средствима потребно је, у складу са МРС-ЈС 17, утврдити вриједност дијела средства који је накнадним улагањима замијењен (набавна вриједност и исправка вриједности) како би се исти искњижио из вриједности сталног средства у циљу фер приказивања нове вриједности средства, а самим тим и имовине Брчко дистрикта БиХ у билансу стања.

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА 2013. ГОДИНУ

1. УВОД

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Буџета Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за 2013. годину на основу овлаштења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 40/08).

2. ОПШТИ ДИО

Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ је основана Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ 19/07).

За обављање послова из дјелокруга рада Дирекције успостављене су сљедеће организационе јединице:

- a) Канцеларија директора;
- b) Трезор;
- c) Пореска управа.

Задатак

Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ обавља управне, стручне и друге послове утврђене Законом који се односе на остваривање сљедећих надлежности у области финансија:

- доноси прописе за спровођење из области финансија;
- подноси извјештај Скупштини о расположивости прихода за годишњи буџет;
- спроводи законе и друге прописе;
- даје мишљење о примјени прописа из области финансија;
- учествује у припреми предлога годишњег буџета у координацији с градоначелником Дистрикта;
- доставља извјештај о извршењу буџета у складу са законом, а за потребе градоначелника;
- потврђује расположивост средстава за све расходе, трансфере, инвестиције и кретања средстава Дистрикта на свим рачунима Дистрикта;
- обавља друге надлежности у складу са статутом и законом;
- врши контролу утрошка и оптерећења средстава Дистрикта у складу са буџетом;
- надзире прикупљање прихода у току фискалне године;
- прикупља и врши расподјелу јавних прихода Дистрикта;
- проводи политике у области финансија Дистрикта.

Опис програма рада

- Унапређује буџетски и порески систем као и поступак планирања, припреме и усвајања буџета Дистрикта и финансијских планова фондова.
- Успоставља макроекономске и фискалне политике у јавној потрошњи при изради Документа оквирног буџета Дистрикта.
- Води активну политику у сузбијању „сиве економије“ у Брчко дистрикту БиХ.
- Уређује начин инвестирања, задуживања, издавања гаранција и система управљања дугом те у складу с тим ради на изради Закона о инвестирању Брчко дистрикта БиХ.
- Успоставља квалитетнији систем рачуноводственог надзора и интерне контроле буџетских корисника и изванбуџетских фондова.
- Ради на имплементацији Закона о порезу на некретнине.
- Обавља и друге послове из своје надлежности.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји буџета Брчко дистрикта БиХ за **2013.** годину и усклађеност пословања Владе Брчко дистрикта БиХ и других буџетских корисника с важећим законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијских извјештаја буџета Брчко дистрикта БиХ за **2013.** годину је прибављање реалне основе, да се на бази прегледа финансијских извјештаја и припадајућих рачуна, у складу са усвојеним ревизорским стандардима, изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате извршења буџета.

Ревизија је обављена у складу с интерним планским документима ревизорског тима. Ревизија је обухватила двадесет (20) планираних корисника буџета Брчко дистрикта БиХ за које су сачињени појединачни извјештаји о обављеној ревизији финансијског пословања за **2013.** годину, те финансијске трансакције буџета Брчко дистрикта БиХ које се евидентирају кроз Главну књигу Трезора.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ, БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Дирекција за финансије је сачинила Акциони план, број: 13.9-041-816/13 од 27. септембра 2013. године на основу препорука ревизије финансијских извјештаја за 2012. годину, те га упутила свим буџетским корисницима.

Акционим планом су обухваћене препоруке које су имале директан утицај на квалификације дате у мишљењу. Осим тога, као носиоци активности именоване су све ревидиране институције са коначним роковима који прелазе период у којем се врши ревизија, тако да није могућа оцјена степена њиховог спровођења.

До окончања ревизије Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ и остали буџетски корисници **нису поступили** по наведеним Акционим плановима, у дијелу који се односи на следеће:

- Измјена Одлуке о утврђивању рачуноводствених политика у дијелу вредновања билансних позиција након почетног признавања, рекласификације сталних средстава и изјаве о усклађености са МРС-ЈС;
- Доследност у примјени Закона о буџету приликом планирања и праћења извршења буџета у дијелу сачињавања оперативних планова и веће корелације остварених издатака са планираним – одобреним и оствареним пословним активностима, у оквиру одобреног буџета;
- Обрачун и исплата повећања плата појединих категорија запослених (здравствени радници и сарадници, просвјетни радници, инспектори Пореске управе) нису усклађени са законским одредбама;
- Није обезбијеђена једнообразна и досљедна примјена пореза на доходак на накнаде запосленим;
- Одобравање издатака за стручно оспособљавање врши се без документовања постојања потребе посла органа управе за звањима и квалификацијама за које су исти одобрени;
- Није дефинисана политика одобравања грантова од планирања и извршења до извјештавања о намјенској употреби;
- Реализација грантова за обнову индивидуалних стамбених објеката без испуњавања обавезних општих и посебних услова за признавање статуса корисника средстава;

- Реализација грантова за подстицај пољопривредне производње без успоставе ефикасног надзора ради благовременог усаглашавања програма подстицаја са расположивим средствима;
- Није донесен акт о критеријумима, начину одобравања и висини средстава за лијечења у иностранству која се финансирају из буџета.

Препоруке дате у финансијским извјештајима, које се односе на конкретна одјелења и институције су предмет појединачних акционих планова. Ревизијом је оцијењено да степен имплементација датих препорука није задовољавајући с обзиром да Акционим планом нису обухваћене све препоруке, **док је значајан дио препорука реализован парцијално и формално.**

Потребно је Акционим планом обухватити све препоруке дате у извјештају о ревизији, обезбиједити да сви буџетски корисници, координирано и на исти начин, поступају по препорукама претходне ревизије, те да своје усклађене акционе планове детаљније разраде по конкретним активностима, роковима и носиоцима извршења за сваку поједину активност, те да успоставе ефикасан надзор над извршењем усвојених Акционих планова.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. Руководство и систем интерних контрола

Систем интерних контрола, као процес који је утемељен и вођен од стране менаџмента буџетских корисника (одјелења и институција) је у највећим дијелу успостављен путем организационих планова и правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, правилника о интерним контролним поступцима и другим интерним актима.

Обавеза буџетских корисника је да уреде систем интерних контрола у складу с међународним стандардима интерне контроле и важећим законским и подзаконским прописима, у циљу обезбјеђења извршавања активности у оквиру њихове основне дјелатности, произлази из члана 43 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ. Истим чланом поменутог Закона, се предвиђа да систем интерних контрола треба да обезбиједи успостављање организације, политике и процедура које се користе за постизање намјераваних резултата из утврђених програма буџетских корисника, као и коришћење ресурса у складу с постављеним циљевима.

Систем интерних контрола у институцијама Брчко дистрикта БиХ у 2013. години је регулисан сљедећим актима: Смјерницама за успостављање и јачање интерне контроле код буџетских корисника од **1. јуна 2006.** године, Правилником о интерној контроли број: **02-01.1-001038/10** од **1. октобра 2010.** године и Одлуком о успостави система интерне контроле број: **02-000057/12** од **26. јануара 2012.** године. Анализом наведених аката смо утврдили да исти регулишу идентична подручја те да су сви наведени акти на снази, односно да доношењем нових аката претходни нису стављани ван снаге. Сматрамо да овакав начин регулисања система интерних контрола **ствара правну несигурност и нејасноћу у смислу дефинисања надлежности, начина успостављања контроле и надзора над функционисањем интерних контрола.** Због наведених нејасноћа буџетским корисницима је онемогућено једнообразно и усаглашено поступање у провођењу контролних активности, нарочито за трансакције које укључују више институција, што оставља могућност неефикасног и недовољно транспарентног трошења јавног новца.

Потребно је ради успостављања интегралног система интерних контрола одговарајућим актом, обавезујућим за све кориснике буџета, на јасан и недвосмислен начин регулисати надлежност појединачних институција, начин успостављања интерне контроле и спровођења ефективног надзора над функционисањем истих.

Недостаци у **контролном окружењу** огледају се у неблаговременом доношењу подзаконских аката, одсуству јасних управљачких контролних поступака у постојећим појединачним

правилницима о интерним контролама приликом признавања, књиговодственог евидентирања извршења издатака одобрених буџетом, те њиховог образлагања уз извјештај о извршењу буџета, неусклађеност организационог плана Дирекције за финансије са законом, неблаговремен унос обавеза пореза на добит, непостојање или недоследна примјена процедура процјене штета у пољопривредној производњи, није успостављена контрола утврђивања и наплате накнаде за извађени материјал из водотока, непостојање стандарда и норматива здравствених услуга из обавезног здравственог осигурања, непостојање критеријума за финансирање трошкова трансплантације органа, није успостављено оперативно тромјесечно планирање одобреног буџета, а самим тиме не постоји ни тромјесечно праћење потрошње одобрених буџетских средстава, и усклађивање извршења са расположивим средствима, што је у супротности с чланом 26 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и чланом 13 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Планирање буџета за 2013. годину, буџетски корисници вршили су по појединачним позицијама издатака. Усвојен и објављен буџет од стране Скупштине је такође по појединачним позицијама издатака. Праћење извршења не врши се према одобреним позицијама, него по групама расхода којој по важећим класификацијама те позиције припадају, чиме је створена могућност да буџетски корисници по свом нахођењу врше преусмјеравање средстава у оквиру групе, **мимо законом прописаног начина унутрашње прерасподјеле средстава, односно мимо усвојеног буџета.** Као резултат оваквог начина праћења и извјештавања код већине буџетских корисника остварена су прекорачења на одобреним појединачним позицијама.

При извршењу буџета капиталних потреба присутна је појава набавки средстава чија их појединачна вриједност сврстава у ситан инвентар, тако да долази до прекорачења издатака на позицији набавки материјала и инвентара.

Код појединих ревидираних буџетских корисника утврђене су неправилности у обрачуну и исплати плата и накнада, које се огледају у непоштовању законске и подзаконске регулативе, којом је регулисана област плата и накнада у органима управе и институција Брчко дистрикта БиХ.

Уочене неправилности због непоштовања законске регулативе, на што смо указивали и у претходној ревизији, су следеће:

- Буџетом за 2013. годину, су одобрена и исплаћена средства за бруто плате у износу већем од предвиђеног Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ:
 - запосленима у Одјељењу за здравство (здравствени радници и здравствени сарадници), од 20% на име сложености послова које обављају и посебних услова рада, осим законски предвиђеног повећања од 8% и
 - наставном особљу у Одјељењу за образовање вршен је обрачун и исплата плата са увећањем 10%.

Увидом у правилнике о интерним контролама буџетских корисника, констатовано је да код већине корисника истим **нису јасно утврђене врсте ризика**, поступци процјене њихове извјесности и утицаја на обављање дјелатности институције, као и дефинисања неопходних адекватних контролних и надзорних активности од стране менаџмента, којим би се елиминисали ризици или би се њихов утицај свео на прихватљив ниво.

Непотпуно и недоследно спровођење **контролних активности** као дијела функционалног система интерних контрола довело је до појаве неправилности и пропуста у раду које се угледају у следећем: неусклађеност висине дневница за службено путовање у изборној комисији, ретроактивна примјена осигурања запослених, неименовање лица за пријем услуга, исплата дијела грантова појединцима без доказивања испуњености критеријума, непоштовање ограничења рока премјештаја радника, признавање накнада члановима и замјеницима за рад у комисијама, распоређивање запослених усљед прекобројности уз повећање плата и непостојање потребних услова, набавка медијских услуга у облику копродукције –избјегавање процедуре јавне набавке, реализација издатака за стручно усавршавање без донесене стратегије и постојања потребе посла органа управе, набавке путем директног споразума без документовања извршења истраживања

тржишта и поштовања ограничења учешћа ове врсте поступка у укупним набавкама, реализација издатака који нису планирани у буџету, признавање расхода ван периода на који се односе, ангажовање по уговорима о дјелу за обављање послова из организационог плана, неблаговремено окончање појединачних пописа по институцијама, непровођење поступака повраћаја средстава од корисника који нису у потпуности испунили уговорене обавезе, непостојање критеријума за одабир пројеката чији ће надзор бити повјерен екстерним надзорним органима, планирање капиталних пројеката без постојања елементарних предуслова за њихову реализацију, непостојање ефикасне системске накнадне контроле квалитета радова у оквиру гарантног рока, непотпуно спровођење одредаба о неспојивости функција у поступку јавних набавки.

Недовољна ефикасност у реализацији буџета капиталних потреба настала је као резултат кандидовања пројеката за које нису претходно створени неопходни предуслови, али и неефикасне **комуникације** и сарадње различитих институција укључених у реализацију одређеног пројекта, као недовољног ангажовања буџетских корисника у дијелу благовременог покретања процедура јавних набавки.

Код знатног броја буџетских корисника уочена је различита и погрешна примјена пореза на доходак код исплате накнада запосленима и накнада по уговору о дјелу и раду у комисијама, што указује на недостатке у систему интерних контрола у дијелу контролних активности и система **информисања и комуникације** у оквиру појединих буџетских корисника и између буџетских корисника и Дирекције за финансије.

Потребно је да буџетски корисници, с циљем обезбјеђења функционисања ефикасног система интерних контрола, у свим сегментима пословања утврде конкретне врсте ризика и процијене степен ризика, те да донесу јасна и конкретна правила и процедуре, утврде контролне и надзорне поступке с роковима и носиоцима и обезбиједи њихово досљедно спровођење и документовање, како на нивоу институције, тако и на нивоу Владе Брчко дистрикта БиХ, чиме би се осигурала досљедна примјена законских прописа, побољшала заштита имовине, као и повећала ефективност, економичност и ефикасност у извршавању свакодневних послова из дјелокруга буџетских корисника.

5.2. Обављање послова из надлежности Одјељења у складу са законским и другим прописима

У току ревизије финансијског пословања су утврђене одређене неправилности које се огледају у неусклађености пословања институција са законским прописима које се огледају у сљедећем:

- Привремени премјештај радника у **Канцеларији градоначелника** на мјесто шефа Одејка за жалбе у периоду дужем од 6 мјесеци, супротно члану 44 Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ;
- Именовање в. д. шефа Сектора за информационе технологије (Одјељење за стручне и административне послове) од 13. септембра 2011. године;
- Неусклађеност Организационог плана Дирекције за финансије са Законом о Дирекцији за финансије;
- Недоношење подзаконских аката о ревизији и рачуноводству;
- Неблаговремен унос података о порезу на добит у Пореској управи;
- Неусклађеност Упутства о унутрашњој прерасподјели одобрених средстава са Законом о буџету;
- Израда нацрта Законских аката и подзаконских аката из надлежности Одјељења за привредни развој, спорт и културу;
- Доношење подзаконских аката у Пододјељењу за здравство и остале услуге;
- Обезбјеђење јавног линијског превоза у Брчко дистрикту БиХ (Одјељење за јавне послове);
- Успостава усаглашене евиденције о имовини Дистрикта (Канцеларија за управљање јавном имовином) и дефинисање критеријума за утврђивање потребног нивоа средстава на коришћењу и успостава процедуре контроле коришћења и начина одржавања потребног нивоа некретнина.

Потребно је приликом обављања послова из надлежности институција обезбиједити досљедну и ефективну примјену важећих законских и подзаконских аката.

Потребно је досљедно извршавати обавезе израде нацрта закона и доношења и усклађивања подзаконских аката из надлежности институција у складу са постојећим прописима и усвојеним програмима рада.

5.3. Доношење и праћење извршења буџета Брчко дистрикта БиХ

Финансирање одјелења и институција Брчко дистрикта БиХ у периоду од 1. јануара до 31. марта 2013. године се вршило на основу Одлуке о привременом финансирању одјелења и институција Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-11/12, коју је Скупштина Брчко дистрикта БиХ усвојила 27. децембра 2012. године.

Буџет Брчко дистрикта БиХ за **2013.** годину (у даљем тексту: буџет), у износу од **235.185.528,82** КМ и Закон о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину, донесени су од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ 27/28. марта 2013. године. У структури усвојеног буџета планирани су приходи у износу **205.496.587,00** КМ и покриће недостајућих средстава из вишка прихода над расходима ранијих година у износу **29.688.941,82** КМ.

Одлуком о усвајању амандмана на буџет Брчко дистрикта БиХ за **2013.** годину, број: **01-02-158/13** од **25. јула 2013.** године, увећавају се планирани приходи у износу од **1.300.000,00** КМ и увећава се финансирање из нераспоређеног вишка прихода над расходима из ранијих година у износу од **2.347.177,22** КМ.

Одлуком о усвајању амандмана на буџет Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину, број: 01-02-193/13 од 13. новембра 2013. године планирани приходи се увећавају за 27.075,00 КМ, тако да нова пројекција прихода износи **206.823.662,00** КМ. Истом одлуком повећано је финансирање у износу 4.405.098,66 КМ на име планираних задужења код домаћих финансијских институција за финансирање пројекта „Изградња главног транспортног цјевовода од фабрике воде до водоторња Вранкићка“ у износу 3.000.000,00 КМ и смањења планираних средстава БКП 2011. године 1.336.005,10 КМ и БКП 2012. године 69.093,56 КМ. Након амандмана коначан укупан буџет за 2013. годину износи **243.264.879,70** КМ.

Буџетом за 2013. годину, након амандмана на буџет, планирано је сљедеће:

Р. бр.	Опис	Буџет за 2012. годину	План буџета за 2013. годину	Коначан буџет за 2013. годину
0	1	2	3	4
1.	Порески приходи	168.940.000,00	173.110.000,00	174.110.000,00
2.	Непорески приходи	40.485.973,00	30.190.594,00	30.490.594,00
3.	Грантови и примици	3.236.600,00	2.195.993,00	2.223.068,00
I	Укупно приходи (1+2+3)	236.041.738,80	205.496.587,00	209.823.662,00
II	Примици од задуживања	0,00	0,00	3.000.000,00
III	УКУПНО ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ (I+II)	236.041.738,80	205.496.587,00	209.823.662,00
4	Текући издаци (брutto плате, накнаде, материјални трошкови, грантови, општа резерва, судске пресуде и вансудска порав. и отплата дуга)	200.486.175,24	199.669.791,70	203.749.142,58
5	Капитални издаци	35.156.144,56	35.515.737,12	39.515.737,12
IV	УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ (4+5)	236.041.738,80	235.185.528,82	243.264.879,70
V	(I-II) Планирани вишак расхода над приходима (-) вишак прихода над расходима (+)	-23.379.165,00	-29.688.941,82	-33.441.217,70
6.	Покриће недостајућих средстава из суфицита претходне године	-23.379.165,00	-29.688.941,82	-33.441.217,70
7.	Покриће од дознаке УИО (дознака за путарине)	0,00	0,00	0,00

VI	Укупно покриће расхода над приходима текућег периода	-23.379.165,00	-29.688.941,82	-33.441.217,70
----	--	----------------	----------------	----------------

Намјена средстава за реализацију програма рада буџетских корисника утврђена је аналитичким позицијама расхода и издатака које су саставни дио буџетског захтјева сваког буџетског корисника.

У циљу реализације буџета буџетски корисници дужни су доносити оперативне-кварталне планове за извршење буџета и вршити праћење извршења и преусмјеравање средстава између одобрених позиција у оквиру одобрених текућих издатака (осим бруто плата и накнада).

Проведеном ревизијом констатовано је да буџетски корисници не сачињавају оперативне планове. Знатан дио буџетских корисника се, приликом извршења буџета, не придржава се одобрених буџетских позиција, тако да се преусмјеравања не врше благовремено или се врше изнад одобреног износа. Због тога на појединим позицијама расхода долази до прекорачења одобрених износа, док се на другим позицијама остварује низак степен извршења и непотребно везивање финансијских средстава.

5.4. Извршење Буџета Брчко дистрикта БиХ

5.4.1. Приходи, примици и финансирање Буџета Брчко дистрикта БиХ

У Финансијским извјештајима и Извјештају о извршењу Буџета за **2013.** годину, остварени приходи и примици, исказани су у износу од **197.957.126,87** КМ и мањи су у односу на план за **11.866.535,13** КМ или 4,29%, док су за 5,62% мањи од остварења у 2012. години.

Упоредни показатељи остварења прихода и примитака извјештајног периода, у односу на остварење **2012.** године и план **2013.** године приказани су у сљедећој табели:

Приходи	Остварење	План 2013.	Остварење	Индекс 4/2	Индекс 4/3
	I–XII 2012.		I–XII 2013.		
1	2	3	4	5	6
Порески приходи	172.538.932,85	174.110.000,00	169.089.572,97	98,00	97,12
Непорески приходи	35.959.878,07	30.490.594,00	26.780.348,02	74,47	87,83
Грантови и примици	1.250.671,31	2.223.068,00	2.087.205,88	166,89	93,89
Укупно приходи	209.749.482,23	206.823.662,00	197.957.126,87	94,38	95,71
Примици од задуживања	0	3.000.000,00	0	0,00	
Укупно приходи и примици	209.749.482,23	209.823.662,00	197.957.126,87	94,38	94,34

Учешће појединачних прихода и примитака у укупно исказаним оствареним приходима и примицима у **2013.** години је сљедеће: порески приходи **85,41%**, непорески приходи **13,53%**, грантови **1,06%**.

Приход од пореза на некретнине планиран је у износу од **1.300.000,00** КМ, а наплаћено **1.316.856,11** КМ, односно 1% више у односу на план.

Дирекција за финансије има успостављен фискални регистар пореских обвезника са процијењеном вриједности некретнина. У поступку ревизије утврдили смо, да Дирекција за финансије није објавила податке из фискалног регистра пореских обвезника на веб-страници што је у супротности с чланом 12 ставом 4 Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ и чланом 11 ставом 4 Правилника о примјени Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, да подаци из фискалног регистра пореских обвезника буду објављени на веб страници Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ у складу са одредбама

Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ и одредбама Правилника о примјени Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ.

У 2013. години за примљен је укупно **2.941** прекршајни налог чија је вриједност најмање **590.000,00** КМ (изведено из просјечног износа прекршајних налога из претходног периода). Од наведеног броја за примљених предмета у 2013. години покренут је поступак принудне наплате само за **331** предмет. Током 2013. године покренуто је још **2.449** поступака принудне наплате, а исти се односе на прекршајне налоге из ранијих година. Укупна вриједност прекршајних налога чији поступак принудне наплате је покренут износи **141.793,00** КМ, од чега је наплаћено **27.625,00** КМ. Наведено упућује на закључак, да нису обезбијеђене претпоставке да се континуирано ради на обради за примљених предмета (прекршајних налога) и покретању поступка принудне наплате, што је у супротности са одредбама члана 17 Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ. Све горе наведено имало је за посљедицу да су значајна средства по овом основу остала ненаплаћена у 2013. години.

Потребно је обезбиједити претпоставке да се континуирано покрећу поступци принудне наплате у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Приходи од пружања услуга болничке здравствене заштите корисницима ван Дистрикта планирани су у износу 382.500,00 КМ, а остварени у износу од 351.480,81 КМ.

Приходи се, највећим дијелом, односе на услуге које се пружају осигураницима из РС са подручја општина Шамац и Пелагићево на основу уговора између Одјељења и Фонда здравственог осигурања РС Бања Лука.

Због ранијег неблаговременог плаћања извршених услуга Одјељење је у току 2013. године наставило са покретањем мјера за наплату потраживања (опомене, опомене пред тужбу, и предлог тужбе), што је резултирало бољом наплатом и већим остварењем прихода од обима текућих услуга. Од издвајања ЈЗУ "Здравствени центар Брчко" наведени приходи су прешли у њену надлежност, тако да је Одјељење остало у обавези да прати наплату потраживања до 30. јуна 2013. године.

Потребно је континуирано пратити реализацију наплате потраживања, те благовремено предузимати расположиве мјере за њихову наплату, ради осигурања благовремености и повећања степена наплативости потраживања по основу пружених здравствених услуга.

Планирани приходи у **Канцеларији за управљање јавном имовином** за 2013. годину су **6.154.000,00** КМ, а остварени у износу од **2.558.466,89** КМ, што чини **41,57%** остварења у односу на план, док су за **45,60%** виши од остварења у 2012. години.

У структури извршених прихода најзначајнији приходи односе се на: изнајмљивање пословних простора у износу од 678.877,98 КМ; земљишних ренти 441.073,01 КМ; приватизације предузећа 373.338,50 КМ; продаје земљишта 308.381,14 КМ; домаће грантове 167.932,35 КМ и остале приходе у износу од 588.863,91 КМ. У 2013. години **није било реализације прихода** од продаје покретне имовине планираних у износу од 100.000,00 КМ

Значајна одступања у остварењу прихода у односу на план су код прихода од: наплате коришћења паркинг простора, изнајмљивања остале материјалне имовине, продаје земљишта у својини Дистрикта, коришћења градског грађевинског земљишта и земљишне ренте. Приходи од продаје земљишта у својини Дистрикта планирани су у износу од **2.300.000,00** КМ, а остварени у износу од **308.381,14** КМ, или 13,41% од планираних, док су знатно повећани у односу на 2012. годину (индекс 669,56). Наведено упућује на закључак о нереалном планирању прихода по овом основу или недовољном ангажовању Канцеларије на његовој реализацији. Приходи од изнајмљивања остале материјалне имовине планирани су у износу од **220.000,00** КМ, а остварени у износу од **11.016,95** КМ, или **5,01%** од плана, што је у нивоу остварења у 2012. години.

Низак степен извршења планираних прихода указују на нереалност у њиховом планирању, као и недовољан ангажман Канцеларије на одржању и побољшању нивоа функционалности позиција имовине која је намијењена изнајмљивању или продаји.

Потребно је планирање прихода од продаје и изнајмљивања имовине вршити на основу реалних показатеља о њиховом остварењу у претходном периоду и пројекције прихода засноване на функционалном стању и расположивости имовине за продају и изнајмљивање, те условима тржишта.

5.4.2. Расходи и издаци буџета Брчко дистрикта БиХ

У Финансијским извјештајима и Извјештају о извршењу Буџета за 2013. годину, укупни расходи и издаци буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину исказани су у износу од **199.699.921,71 КМ**. У односу на планиране расходе остварени расходи и издаци су мањи за **43.564.957,99 КМ** или 18%. Остварени текући расходи и издаци у 2013. години у односу на остварене расходе и издатке у 2012. години већи су за **11.170.825,02 КМ** или 6%. Структура планираних и остварених текућих расхода и издатака за 2013. годину, као и структура остварених расхода и издатака у 2012. години, приказана је у табели број 1 која је у прилогу Извјештаја.

5.4.2.1. Текући расходи

Текући расходи у Извјештају о извршењу буџета за 2013. годину исказани су у износу од **190.873.983,59 КМ**, што представља **96%** остварења. У табели број 2 у прилогу Извјештаја, по врсти издатака, приказан је план, измјене плана и остварење за 2013. годину.

Ревизијом је констатовано да нису евидентирана прекорачења код извршења текућих издатака у односу на планиране позиције буџета на нивоу групе издатака, али се може закључити да буџетски корисници нису обезбиједили адекватно праћење извршења појединих одобрених позиција текућих издатака у оквиру групе, чија је намјена утврђене одобреним буџетом, ради њиховог задржавања у одобреним оквирима и повећања реалности у планирању и ефикасности у њиховој реализацији.

Наведено нас упућује на закључак, да прелиминарно планирање буџета буџетских корисника није засновано на претходном искуству, циљевима и задацима, као и остваривању основне функције у смислу одредаба члана 2 Правилника о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ. Осим наведеног коначан план буџета, није резултат корекције прелиминарно планираног буџета за износе средстава који представљају финансијски израз планираних активности буџетских корисника, у смислу одредаба чланова 12 и 14 (Програми буџетских корисника) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ. Буџетски корисници, нису прецизно планирали средства текућег буџета, како би извршење било што ближе планираним позицијама и како не би дошло до непотребног задржавања буџетских средстава. Чланом 10 ставом 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину је предвиђено да су буџетски корисници одговорни, између осталог, и за **ефикасност** у располагању буџетским средствима која су им одобрена буџетом.

Увидом у процедуре планирања и израде периодичних извјештаја о извршењу буџета за 2013. годину, ревизијом смо утврдили, да се не сачињавају оперативни тромјесечни планови одобреног буџета буџетских корисника, а самим тиме не постоји ни тромјесечно праћење и усклађивање потрошње одобрених буџетских средстава, што је у супротности с чланом 26 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и чланом 13 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину. Као посљедица неодговарајућег оперативног планирања и праћења извршења одобреног буџета код појединих буџетских корисника дошло је до признавања расхода у на терет 2013. године иако су обавезе настале и биле поуздано измјерљиве у 2012. години (Дирекција за финансије – поштанске услуге и издаци за повремене и привремене послове 29.474,18 КМ; Одјељење за стручне и административне послове –услуге интернета 11.466,00 КМ; Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду – грантови за подстицај у пољопривредној производњи 2.459.113,82 КМ; Одјељење за образовање – превоз ученика у децембру 2012. године 253.465,52; Одјељење за просторно планирање и имовинско-правне послове – накнада Комисији за

утврђивање износа накнаде у поступку експропријације некретнина у 2012. години 11.955,58 КМ). Наведене обавезе, обзиром да су на дан подношења извјештаја за 2012. годину биле познате и мјерљиве и настале као резултат прошлих догађаја, у складу са Законом о буџету, Одлуком о утврђивању рачуноводствених политика за буџетске кориснике и трезор Брчко дистрикта БиХ и Правилником о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ су морале бити признате као расходи 2012. године.

Потребно је, да буџетски корисници с циљем прецизнијег планирања, праћења извршења и извјештавања о управљању, те ефикасније потрошње одобрених буџетских средстава, поступају у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину, односно Правилника о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, планирање текућих издатака заснивати на обиму планираних програмских задатака и остварења у претходном периоду, а у току извршења буџета обезбиједити континуирано праћење и благовремено предузимање потребних мјера за усклађивање програмских задатака са одобреним и расположивим буџетским средствима.

Потребно је расходе признавати у периоду на који се односе у складу са Законом о буџету, Одлуком о утврђивању рачуноводствених политика за буџетске кориснике и трезор Брчко дистрикта БиХ и Правилником о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

5.4.2.2. Издаци за бруто плате

Издаци за бруто плате за 2013. годину планирани су у износу од 73.731.335,24 КМ а остварени су у износу од 72.018.186,18 КМ а односе се на 2.829 запослених, што представља 98% плана.

У поступку ревизије финансијског пословања одјељења и институција Брчко дистрикта БиХ, ревизорски тимови утврдили су неправилности у обрачуна и исплати плата и накнада, које се огледају у непоштовању законске и подзаконске регулативе, којом је регулисана област плата и накнада у органима управе и институција Брчко дистрикта БиХ.

Уочене неправилности, због непоштовања законске регулативе, су сљедеће:

На основу у Одлуке о реорганизацији у **Канцеларији градоначелника Брчко дистрикта БиХ од 31. децембра 2012.** године и Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о реорганизацији од **5. априла 2013.** године је укинут Сектор за реформу и европске интеграције са свим предвиђеним позицијама. Истовремено је успостављена Канцеларија за европске интеграције, у оквиру које се налазе два одејка и нова радна мјеста. У складу са Одлуком о реорганизацији градоначелник је издавао рјешења о распоређивању усљед прекобројности којима су радници распоређивани на радна мјеста са **вишим** платним разредима и **вишом бруто платом.**

Сматрамо да је избор и именовање на наведене позиције са вишим платним разредима, те остварено право на висину плаће наведеног радног мјеста, извршено нетранспарентно. Ово из разлога што се нисмо могли увјерити да је дио распоређених радника задовољио опште и посебне критеријуме предвиђене Одлуком о измјенама и допунама Организационог плана Канцеларије градоначелника од 11. априла 2013. године, за наведене позиције (посебни услови предвиђају раније искуство на руководећим пословима, док је именовани радник обављао послове стручног референта).

Осим наведеног, Одлука о измјенама и допунама Организационог плана има каснији датум у односу на датум именовања радника по рјешењу, што значи да је именовање радника, те остваривање права на висину плате вршено унапријед.

Потребно је распоређивање усљед прекобројности радника вршити у складу са општим и посебним критеријумима предвиђеним Одлуком о измјенама и допунама Организационог плана Канцеларије, а именоване радника вршити након усвајања Организационог плана.

У одјељењу за здравство и остале услуге издаци за плате и накнаде плата су извршени у износу 8.007.633,86 КМ. У планираним и извршеним издацима за плате укључено је повећање на име сложености послова које обављају и посебних услова рада запослених у здравству (члан 9 став 5 Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ), као и буџетом одобрено повећање плате у висини 20% полазног основа запосленима у Одјељењу (здравственим радницима и сарадницима) без постојања правног основа у одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

У Одјељењу за образовање издаци за бруто плате и накнаде трошкова запослених извршени су у износу **23.988.641,05 КМ** или **98,48%** плана.

Одјељење је детаљним детаљним захтјевом за плате планирало 25.559.942,01 КМ за бруто плате и накнаде за 993 уполсена. Планирани износ за бруто плате и накнаде садржи додатак на плате наставног особља од 10 % од полазне (основне) плате у износу од 2.170.973,31 КМ. Амандманом на буџет од 13. новембра 2013. године извршено је умањење средстава за бруто плате у износу од 1.201.958,74 КМ, због непопуњавања упражњених радних мјеста, као и због обустављеног процеса запошљавања у јавној управи.

Одјељење је, као и претходних година, планирало повећање плата за наставно особље, без постојања упоришта у Закону о платама запослених у органима управе Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је повећање плата и додатке на плату планирати и исплаћивати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о начину обрачуна и исплате плата буџетским корисницима.

5.4.2.3. Издаци за накнаде запосленим

Издаци за накнаде запосленим и скупштинским заступницима за 2013. годину планирани су у износу од 2.103.252,58 КМ а остварени су у износу од 1.818.327,62 КМ што представља 86% плана.

Издаци за накнаде запосленим у Одјељењу за здравство и остале услуге планирани су у износу 155.093,91 КМ, а остварени у износу 145.438,53 КМ, или 94% извршења, док су за 43% мање од остварења у истом периоду прошле године. Ревизијом је утврђено да је Одјељење на износ од 43.406,55 КМ на име накнада за одвојени живот извршило погрешан обрачун пореза на доходак тако што су те накнаде третиране као примања од самосталне дјелатности са признавањем расхода у висини 20% који су искључени из основице за пореза на доходак што је супротно члановим 8 и 12 Закона о порезу на доходак и члановима 3 и 15 Правилника о примјени Закона о порезу на доходак број: 02-04.1-72/11 од 16. марта 2012. године.

Потребно је, приликом исплате накнада запосленима и утврђивања пореске основице за порез на доходак, досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак.

Издаци за накнаде за привремене и повремение послове као и услуге по уговорима о дјелу у **Канцеларији градоначелника** остварене су у укупном износу од 128.268,52 КМ, а односе се на накнаде за рад Комисије за полагање испита за рад у органима управе, Дисциплинске комисије и Комисије за одређивање земљишта које припада стамбеним зградама.

Издаци за рад Комисије за полагање испита за рад у органима управе је регулисан Одлуком о испиту за рад у органима управе и измјенама Одлуке. Учили смо да Комисија организује полагање испита два пута мјесечно. Предсједник за свако полагање испита врши распоред чланова

комисије у различитом саставу, односно за један испитни рок именује чланове а за други њихове замјенике.

На основу Извјештаја о финансијским исплатама смо утврдили да **чланови и њихови замјеници сваки мјесец, за по један испитни рок, остваре право на накнаду у висини од 20% просјечне плате запослених у органима управе.** Горенаведеном Одлуком о испиту за рад у органима управе није прописано да чланови Комисије имају замјенике **који их мијењају само у случају оправдане спријечености да учествују у раду,** те се стога исплаћује више новчаних средстава из буџета за ове намјене.

Приликом обрачуна и обуставе пореза на доходак за рад комисија и исплата по основу уговора о дјелу погрешно су примјењене одредбе Закона о порезу на доходак. Погрешна примјена одредаба резултирала је примјеном мање основице пореза на доходак, те обрачунатим и исплаћеним порезом на доходак у мањем износу. Наведено је у супротности са одредбама чланова 8 и 12 Закона о порезу на доходак.

Потребно је Одлуку о испиту за рад у органима управе допунити у дијелу регулисања ситуација у којима замјеници мијењају чланове Комисије, те у складу с тим остварују право на накнаду.

Потребно је приликом обрачуна и исплате накнада за рад комисија као и услуга по уговорима о дјелу досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак.

Одјељење за просторно планирање и имовинско правне послове је Комисији за утврђивање износа накнаде у поступку експропријације некретнина у за рад у 2012. години (за период од септембра до децембра) исплатило 11.955,58 КМ на терет буџета 2013. године. Одјељење је Службеном забиљешком од 10. априла 2013. године, навело да није имало планирана средстава за ове намјене у претходној години.

5.4.2.4. Издаци за путне трошкове

Издаци за путне трошкове првобитно су планирани у износу од 520.740,00 КМ, да би преусмјеравањима повећани на 530.134,81 КМ. Издаци су остварени у износу од 402.663,63 КМ, што чини 76% извршења у односу на кориговани план.

5.4.2.5. Издаци за енергију

Издаци за енергију планирани су у износу од 5.270.383,06 КМ, а остварени у износу од 4.849.636,54 КМ или 92% планираног износа.

У односу на остварење у 2012. години издаци за енергију су већи за 1.212.485,81 КМ или 33,3% због неприхватања изабраних понуђача да у 2012. години наставе ранију праксу ускладиштења нереализованих испорука.

Ревизијом је код Одјељења за стручне и административне послове констатовано да је рачуне за електричну енергију, воду и комуналне услуге признавало у износу у који је укључен износ који се односи на закупца простора, без његовог терећења у складу са закљученим уговором о закупу простора.

Потребно је издатке за енергију планирати и извршавати у складу са стварним потребама буџетских корисника и расположивим складишним капацитетима, ради обезбјеђења процеса рада и избјегавања непотребног везивања буџетских средстава.

Потребно је, у циљу заштите интереса Брчко дистрикта, поступити у складу са закљученим уговором у дијелу измиривања обавеза за струју, воду и смеће.

5.4.2.6. Издаци за набавку материјала и ситног инвентара

Издаци за набавку материјала и ситног инвентара планирани су у износу од 4.208.219,71 КМ, а остварени у износу од 3.835.744,94 КМ или 91%, док су за 41,4% мањи од остварења у 2012. години.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Неадекватна евиденција о пријему и крајњем утрошку набављеног материјала.

Дијелење предмета набавке ради избјегавања примјене одговарајућег прописаног поступка набавке.

Због непостојања оперативних планова реализације буџета капиталних потреба по годинама, и укључивања трогодишњег буџета у план набавки као основице за ограничење примјене 10% од буџета за набавке (члан 45 Закона о јавним набавкама БиХ) остављен је неоправдано обиман оквир за примјену директног споразума као најмање транспарентног начина набавке.

Прекорачење издатака за набавку ситног инвентара које је резултат неадекватног планирања и реализације буџета капиталних потреба и рекласификације издатака у складу са вриједношћу и роком трајања предмета набавке.

Потребно је, Инструкцијом о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ, прецизније дефинисати појам буџета за набавке и обезбиједити досљедно поштовање ограничења у примјени поступака директног споразума.

5.4.2.7. Издаци за услуге превоза и горива

Издаци за услуге превоза и горива планирани су у износу од 870.137,58 КМ, а остварени у износу од 775.385,04 КМ или 89%.

Ревизијом ових издатака појединих буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака које се огледају у недосљедном вођењу путних налога за возила (некомплетност и неблаговременост) чиме је онемогућена контрола намјенског и рационалног коришћења возног парка и оцјена оправданости висине насталих издатака за гориво.

5.4.2.8. Издаци за унајмљивање имовине и опреме

Издаци за унајмљивање имовине и опреме планирани су у износу од 97.629,00 КМ, а остварени у износу од 88.533,74 КМ или 91% у односу на план.

5.4.2.9. Издаци за текуће одржавање

Издаци за текуће одржавање планирани су у износу од 6.186.040,86 КМ, а остварени у износу од 4.969.298,63 КМ или 80% у односу на план. Ниско остварење ове врсте издатака указује да поједини буџетски корисници нису адекватно планирали средства или су пропустили извршити послове из своје надлежности.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

У Одјелењу за комуналне послове исказани су издаци за текуће одржавање јавне расвјете у износу од **159.902,20 КМ**.

Одабир добављача за услуге одржавања уличне расвјете није покренут благовремено, те је уговор са извршиоцем услуга касно закључен, 1. јула 2013. године. Касним потписивањем уговора закључујемо, да нису створени услови да се текуће одржавање јавне расвјете током године врши континуирано уз благовремену, ефективну и ефикасну контролу обима и квалитета пружених услуга, како је то прописано чланом 126 Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ.

Наведеним уговором Одјељење се обавезује да ће плаћање извршити на основу овјерених мјесечних ситуација и испостављених фактура. Извршени радови за текуће одржавање обрачунават ће се на основу стварно изведених радова из грађевинске књиге. Јединичне цијене за изведене радове текућег одржавања примјењиват ће се из тендерске документације. Цијене из тендерске документације су фиксне. Обавеза извођача радова је да писменим путем одреди лице које ће руководити уговореним радовима. Такође, Одјељење је обавезно да достави писменим путем одговорна лица која су овлашћена да изврше стручни надзор над извршеним радовима. Надзорни орган је био у обавези да врши контролу квалитета и квантитета изведених радова, као и да изврши преглед и примопредају и коначан обрачун изведених радова. Уговорне стране су дужне сачинити записник о примопредаји и коначан обрачун. Одјељење није успоставило процедуру документовања потреба за горе наведеном конкретном врстом услуга, у смислу издавања налога или неког другог документа са детаљно утврђеном врстом и обимом појединачних услуга и начином документовања њиховог извршења.

Ревизорски тим се није увјерио да је Одјељење досљедно поступило по закљученом уговору у дијелу документовања увођења извођача у посао и врсте и обима извршених радова. Уз рачуне број 11603 и 21165 од 19. јула 2013. и 11. децембра 2013. године налазе се само изјаве о надзору над грађењем и тврдње надзорног органа да се могу платити рачуни на износе од 108.210,80 КМ и 51.691,40 КМ. Не постоје **овјерене мјесечне ситуације за изведене радове одржавања јавне расвјете, цијене у спецификацији изведених радова не упућују на тендерску документацију, не постоји доказ да су средства реализована на основу стварно изведених радова – записник о примопредаји извршених радова.**

Наведени недостаци нас упућују на закључак, да Одјељење није поштивало одредбе чланова 4 и 5 Уговора о извођењу радова, као и да, нису створени услови да се текуће одржавање јавне расвјете током године врши континуирано уз благовремену, ефективну и ефикасну контролу обима и квалитета пружених услуга, како је то прописано чланом 126 Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је благовремено покренути и окончати активности неопходне за континуирано одржавање уличне расвјете, како је то регулисано одредбама Закона о комуналним дјелатностима.

Потребно је, приликом признавања издатака за услуга текућег одржавања јавне расвјете придржавати се одредаба 4 и 5 Уговора о извођењу радова, у дијелу фактурисаних износа, спровођења процедура увођења у посао и пријема извршених радова.

У Одјељењу за јавне послове реализовани су издаци за услуге одржавања јавних зелених површина у износу од **426.726,68** КМ и услуге редовног одржавања јавних саобраћајних површина (чишћење и прање улица) у износу од **406.480,45** КМ.

Законом о комуналним дјелатностима и Законом о измјенама и допунама Закона о комуналним дјелатностима је предвиђено да **Програм одржавања јавних зелених површина**, доноси Одјељење надлежно за паркове најкасније до 31. децембра текуће године за наредну годину. Одлука о усвајању наведеног Програма донесена 11. фебруара 2013. године, односно, након законом предвиђеног рока.

Истим прописима је предвиђено да **План и програм редовног одржавања јавних саобраћајних површина** доноси давалац комуналне услуге надлежан за чистоћу, уз сагласност Одјељења.

Одлука о усвајању наведеног планског документа донесена 11. фебруара 2013. године, односно плански докуменат није усвојен у законом предвиђеном року (односно до 31. децембра 2012. године).

Усвојени План и програм редовног одржавања јавних саобраћајних површина садржавао је унапријед понуђене цијене и као такав Одјељење је исти и прихватило.

На основу усвојеног плана и програма редовног одржавања јавних саобраћајних површина Одјељење је провело преговарачки поступак, без објаве обавјештења са даваоцем комуналних услуга дефинисаним Законом о комуналним дјелатностима.

У Записнику о проведеном преговарачком поступку, учили смо да је вршено преговарање само са једним понуђачем, **а као основ за преговарање послужио је усвојени План и програм редовног одржавања јавних саобраћајних површина са прихваћеним цијенама и количинама услуга. Имајући у виду да је циљ преговарања постизање економски најповољније понуде, сматрамо да понуђене цијене за услуге из усвојеног Програма, а које су и потврђене проведеним преговарачким поступком, нису адекватно образложене провјеравањем ситуације на тржишту.**

Нисмо се увјерили да је извршена провјера цијена на тржишту, у циљу економичног и ефикасног трошења средстава и да постигнута цијена представља реалан одраз вриједности ове врсте услуга. Све горе наведено је у супротности с чланом 30 ставом 2 под b) Закона о јавним набавкама БиХ.

Уговор о пружању услуга одржавања јавних саобраћајних површина и јавних зелених површина закључен је **16.05.2013.** године. Чланом 3 Уговора прописан је рок вршења услуга од момента обостраног потписивања уговора до 31. децембра 2013. године.

Увидом у расположиву документацију (рачун број: **7821** у износу од **129.736,88** КМ и рачун број: **9527** у износу од **106.676,50** КМ од **31. маја 2013.** године, као и Спецификацију извршених радова) установили смо да се исте односе на одржавање и уређење јавних зелених и саобраћајних површина за мјесеце април и дио маја, односно за период који није обухваћен уговором.

С обзиром да је уговор о пружању услуга закључен **16. маја 2013.** године и да је истим прописано да се услуге врше у **периоду након потписивања уговора**, сматрамо да је признавање наведених издатака извршено супротно одредбама члана 3 Уговора.

Обавеза Надзорног органа је да до 30. текућег мјесеца за наредни мјесец сачини и достави даваоцу услуга план вршења услуга за наредни мјесец, а исти ће служити као основ за спровођење контроле извршених услуга. Надзорни орган није сачињавао мјесечне планове вршења услуга за наредни мјесец, због чега сматрамо да прописане надзорне функције нису провођене, како је то регулисано чланом 5 Уговора.

Потребно је да се Одјељење, приликом давања сагласности на План и програм редовног одржавања јавних саобраћајних површина и доношења Програма одржавања јавних зелених површина, придржава законом прописаних рокова.

Потребно је да Одјељење досљедно поштује Закон о јавним набавкама БиХ у дијелу постизања економски најповољније понуде.

Потребно је да Одјељење у потпуности поштује уговором предвиђене обавезе, у дијелу признавања услуга које су биле предмет уговора.

Потребно је, у складу са Уговором, сачињавати мјесечне планове вршења услуга за наредни мјесец.

5.4.2.10. Издаци осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета

Издаци за услуге осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета планирани су у износу од 300.428,00 КМ, а остварени у износу од 241.641,99 КМ или 80,43% плана, од чега се на колективно осигурање запослених односи 171.497,29 КМ, док се 52.510,32 КМ односи на осигурање возила.

Издаци за колективно осигурање запослених реализовани су у износу 171.497,29 КМ. чине 71% буџета планираног за ове намјене. Оквирни споразум је заједничком набавком након спроведеног отвореног поступка закључен 24. маја 2013. године са важењем од дана обостраног потписивања. Тридесетог маја 2013. године закључен је анекс споразума због усклађивања са организационим планом и измјене рока на који се односи тако да важи од 1. јануара 2013. године. Закључивањем анекса споразума премијом је обухваћен период у коме није било непознатих ризика који би оправдали издатке за осигурање за тај период, тако да се нисмо увјерили у оправданост ретроактивног уговарања услуга осигурања и стварања издатака.

Потребно је благовремено покренути поступак набавке услуга осигурања, како би се уговарање окончало прије почетка периода на који се осигурање односи, или уговорати рокове након потписивања уговора.

5.4.2.11. Издаци за уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге планирани су у износу од 30.935.098,15 КМ, а остварени у износу од 28.288.783,87 КМ или 91% у односу на план.

У структури издатака за уговорене услуге значајнији су: исплате по основу старе девизне штедње 10.984.835,76 КМ, издаци по судским рјешењима и пресудама 3.226.831,99 КМ, услуге хемодијализе 2.272.996,24 КМ, вансудска поравнања 1.691.189,04 КМ услуге чишћења и одржавања 1.638.092,16 КМ, услуге издржавања затворских казни у ентитетима 1.355.264,00 КМ, услуге болничке здравствене заштите 849.174,50 КМ, уговори о дјелу 798.078,40 КМ, услуге деминирања 795.831,12 КМ, услуге медија 563.485,38 КМ, репрезентација и поклони 518.682,93 КМ.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Приликом спровођења поступака набавке уговорених услуга није успостављено вјеродостојно документовање врсте, обима и квалитета уговорених услуга, присутно је дијелење предмета набавки ради примјене мање транспарентних поступака, као и набавка медијских услуга у облику копродукције, која не подлијеже обавези спровођења поступка јавне набавке прије закључивања уговора.

Издаци по основу уговора о дјелу у Одјељењу за образовање реализовани су у износу од 377.695,20 КМ, а односе се на ангажовање наставног особља у средњим и основним школама и друге услуге по уговору о дјелу.

Законом о основним и средњим школама је прописано, да због континуитета наставног процеса, наставника и сарадника замјењују други наставник или сарадник најдуже до три мјесеца. Извођење наставе у школама, у случајевима када није било довољно наставника и стручних сарадника, није вршено замјеном, односно повећањем бројем часова постојећим запосленим, него су са другим лицима закључивани уговори о дјелу за извођење наставе.

Такође смо уочили да је дио уговора о дјелу за извођење наставе закључиван ретроактивно, односно на дан истека уговореног рока или током периода вршења услуга.

Ревизијом се нисмо увјерили да је Одјељење поступило у складу с чланом 101 Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ, односно да је континуитет наставног процеса одржавало повећавањем броја часова већ запосленим наставницима и сарадницима.

Потребно је да Одјељење досљедно примјењује одредбе Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ у дијелу ангажовања лица на замјени одсутног наставника и сарадника.

Уговори о дјелу за спољње сараднике у болничкој здравственој заштити у **Одјељењу за здравство и остале услуге** реализовани су у износу 215.504,60 КМ, а односе се на обављање консултативних

и специјалистичких послова, учешћа у раду конзилија у Општој болници Брчко дистрикта БиХ и накнаде члановима Управног одбора ЈЗУ "Здравствени центар Брчко".

Избор лекара специјалиста – спољних сарадника за закључивање уговора и утврђивање накнаде вршени су непосредним одабиром. Увидом у мјесечне извјештаје наведених специјалиста уочили смо да су исти указивали на уочене недостатке и пропусте у примјени прописаних медицинских процедура и дали препоруке за њихово отклањање што у току 2013. године није извршено тако да су након препорука поменуте неправилности понављане из мјесеца у мјесец.

Потребно је, приликом ангажовања спољних сарадника у здравству и утврђивања накнаде за њихово ангажовање обезбиједити неопходан ниво транспарентности, те обезбиједити анализу и спровођење датих препорука о отклањању уочених недостатака.

Издаци за стручно образовање, специјализацију и школовање остварени су у износу од 177.875,62 КМ.

Законом о државној служби је регулисано да се потребе за стручним усавршавањем исказују Стратегијом и Програмом Одјељења, а потребе стручног образовања службеника и намјештеника исказују руководиоци органа управе **у складу с потребама посла органа управе, уз образложење и сагласност градоначелника.**

Стратегија стручног образовања и усавршавања службеника и намјештеника запослених у Влади Брчко дистрикта БиХ за период 2013–2015. године је усвојена 22. новембра 2013. године. Стратегијом су дефинисане теме за стручно усавршавање, као и акциони план за спровођење истог. Међутим, нису дате смјернице и потребе за кадровима за стручним образовањем, чијим би се образовањем унаприједио рад Владе.

У складу с програмима стручног образовања, сва одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ су доставила потребе за образовањем кадрова.

Проведеном ревизијом, нисмо се увјерили да осим специјализација у здравству постоји оправданост финансирања ових издатака, јер су наведени издаци одобравани **без постојања исказане потребе посла у организационом плану** органа управе, а што је супротно члану 63 Закона о државној служби Брчко дистрикта БиХ. Такође сматрамо да усвојеном стратегијом и организационим планом стечена звања одабраних корисника нису предвиђена као правац развоја људских ресурса **нити као неопходан услов за обављање послова.**

Потребно је издатке за стручно образовање службеника и намјештеника планирати и извршавати у складу са потребама посла органа управе, како је то предвиђено Законом о државној служби Брчко дистрикта БиХ.

Издаци по основу судских пресуда и судских и вансудских поравнања у Дирекција за финансије су планирани у износу од **4.975.614,90 КМ**, а извршени у износу **4.937.410,03 КМ** или **99,23%**.

У извршеним издацима евидентирани су издаци за услуге одржавања јавних саобраћајних површина и услуге одржавања јавних зелених површина у износу од **1.235.185,83 КМ**, а које су биле у надлежности Одјељења за јавне послове. У 2011 години и поред планираних и одобрених средстава од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ, наведене услуге нису биле плаћене од стране надлежног Одјељења. Разлог неплаћања наведених услуга, а што смо и констатовали проведеном ревизијом за 2011. годину, је што Одјељење за јавне послове није дало сагласност на план и програм одржавања јавних саобраћаних површина, достављеног од стране ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Осим тога, уочили смо, да Одјељење за Јавне послове, није донијело програм одржавања јавних зелених површина, а што је Законом о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ, прописана надлежност Одјељења. **Двадесет трећег априла 2012. године Правобранилаштво**

Брчко дистрикт БиХ је дало сагласност да се наведена потраживања реализују Уговором о вансудском поравнању, уз услов да се потврди план и програм одржавања јавних саобраћаних површина и донесе програм одржавања јавних зелених површина. Увидом у расположиву документацију, уочили смо, да је **Дирекција за финансије извршила** плаћање горе наведених услуга без потврђеног плана и програма одржавања јавних саобраћајних површина и програма одржавања јавних зелених површина, што је супротно члановима 169 и 190 Закона о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ. Закључујемо да је наведена обавеза требало да буде плаћена са одјељења на којем је била и планирана, из разлога што је била и фактурисана на Одјељење за јавне послове. Ревизијом смо утврдили, да је ЈП “Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ доставило рачуне за горенасталу обавезу, а Одјељење је извршило повраћај рачуна због тога што претходно није закључен уговор и обезбиједило правовремен и ваљан надзор над реализацијом наведених услуга.

Издаци за експропријацију земљишта по основу судских спорова износили су 968.764,42 КМ, са припадајућим трошковима затезних камата и судских спорова.

Издаци за наведену намјену планирани су у оквиру капиталног буџета Одјељења за просторно планирање и имовинско-правне послове, а реализовани су на терет текућих расхода буџета Дирекције за финансије чиме су неоправдано исказани повећани текући расходи и смањен финансијски резултат, уз истовремено исказивање смањења капиталних издатака у Одјељењу за просторно планирање и имовинско правне послове. Увидом у документацију утврдили смо, да се дио наведених издатака, у износу од најмање **918.718,50 КМ,** не може признати као расход текућег обрачунског периода, обзиром да куповина земљишта представља стицање имовине Брчко дистрикта БиХ, што је супротно одредбама параграфа 7 МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Констатујемо да у наведеном случају нису испуњени услови за признавање расхода у дијелу основног износа експроприсаног земљишта у износу од 918.718,50 КМ, обзиром да је резултат трансакције стицање имовине.

Потребно је, уговарање и плаћање услуга за одржавање јавних саобраћајних површина и услуга одржавања јавних зелених површина, вршити у складу са Законом о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ, а њихово евидентирање у складу са одобреним позицијама буџета.

Потребно је, у поступку експропријације земљишта, основни износ признати као имовину у складу са одредбама МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, те исте евидентирати на терет припадајућих капиталних пројеката.

У циљу правилног евидентирања реализације наведених средстава, потребно је донијети процедуре којим би били регулисани поступци информисања по окончању појединачних трансакција и адекватно књиговодствено евидентирање истих.

5.4.3. Текући грантови и субвенције

Текући грантови и субвенције планирани су у износу од **71.936.144,31 КМ,** а остварени у износу од **70.613.960,91 КМ** или **98%** у односу на план, а према структури како слиједи:

	Планирано 2013.	Остварено 2013.	% оств.
а) Грантови појединцима	37.705.600,00	36.594.179,44	97
б) Грантови непрофитним организацијама	12.078.330,31	11.929.202,48	99
в) Грант другим нивоима власти	800.000,00	800.000,00	100
д) Субвенције јавним предузећима	14.852.214,00	14.847.128,00	100
е) Субвенције приватним предузећима	6.500.000,00	6.443.450,99	99

а) Грантови појединцима у Буџету Брчко дистрикта БиХ планирани су у укупном износу од 37.705.600,00 КМ, а остварени у износу од 36.594.179,44 КМ, или 97% од плана, док су за 5,6% већи од остварења у 2012. години.

б) Грантови непрофитним организацијама у Буџету Брчко дистрикта БиХ планирани су у износу од 12.078.330,31 КМ, а остварени у износу 11.929.202,48 КМ или 99%, док су за 6,7% већи од остварења у 2012. години.

с) Грант другим нивоима власти планиран је у износу од **800.000,00 КМ** и остварен у истом износу. Наведени грант у износу 100.000,00 КМ планиран је при Одјељењу за привредни развој, спорт и културу, а 700.000,00 за реализацију пописа планиран је на Одјељењу за јавни регистар и исти је реализован уплатом средстава Министарству финансија и трезора БиХ.

д) Субвенције јавним предузећима планиране су износу од 14.852.214,00 КМ, а остварене у износу од 14.847.128,00 КМ у нивоу плана, док су за 72,3% веће од извршења у 2012. години.

е) Субвенције приватним предузећима планиране су износу од 6.500.000,00 КМ, а остварене у износу од 6.443.450,99 КМ или 99%, док су за 104,6% веће од остварења у 2012. години.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Издаци за текуће грантове у **Скупштини Брчко дистрикта БиХ за 2013.** годину планирани су у износу од **295.000,00 КМ**, а реализовани су у износу од **294.700,00 КМ**. Од наведеног износа се на грантове непрофитним организацијама односи **264.750,00 КМ**, а на грантове појединцима **29.950,00 КМ**.

Ревизијом грантова непрофитним организацијама, уочили смо, да је код једног дијела, исплата средстава грантова непрофитним организацијама извршена у већим појединачним износима од максимално прописаног Одлуком о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Корисници додијељених средстава били су обавезни у складу са поменутом одлуком додијељена средства утрошити за организовање активности ради којих су непрофитне организације основане.

Увидом у расположиву документацију нисмо се могли увјерити да су средства трошена за наведене намјене. Извјештаји о утрошеним средствима не потврђују ваљаност догађаја из разлога што код неких исплата које се врше из благајне корисника средстава гранта нема потписа од стране примаоца тих средстава, приложени рачуни не доказују да се односе на корисника гранта итд.

Наведено је у супротности с чланом 3 ставом 2 и чланом 7 ставом 2 Одлуке о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Прегледом документације установили смо, да је појединим непрофитним организацијама извршена исплата грантова, а да иста нису у предвиђеном року поднијела извјештај о утрошку средстава за претходну годину, што је у супротности с чланом 9 Одлуке о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Грантови појединцима реализовани су у износу од **29.950,00 КМ**. Средства су додијељена на основу Одлуке о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине. Увидом у Списак подносилаца захтјева за једнократну новчану помоћ и оних којим је иста додијељена, утврдили смо, да је укупно поднесено 821 захтјева од чега је 382 захтјева позитивно ријешено. На основу извршеног прегледа документације која је приложена од стране корисника, који су добили средства гранта и која је послужила као основ за добијање истих, утврдили смо, да

поједини корисници нису доказали свој статус односно испунили критеријуме за додјелу средстава грантова у складу са Одлуком. Наиме, дио грантова додијељен на основу медицинске документације која датира из ранијих година, која је издата од стране приватних ординација, као и лицима која нису доставила никакву документацију, што је супротно члану 2 и члану 4 Одлуке.

Потребно је, приликом исплате средстава грантова непрофитним организацијама, досљедно се придржавати Одлуке о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине Брчко дистрикта БиХ у дијелу дозвољених максималних износа средстава и доставе извјештаја о намјенском утрошку средстава из претходне године у прописаним роковима.

Потребно је, средства намијењена за грантове појединцима додјељивати лицима која су испунила критеријуме за додјелу средстава грантова, како је то предвиђено Одлуком о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине.

Текући грантови за 2013. годину у Канцеларији градоначелника планирани су у износу од 3.803.430,31 КМ, а реализовани су у износу од 3.743.621,23 КМ, односно 98,43% извршења и исти се односе на:

- грантове непрофитним организацијама 3.478.420,31 КМ;
- грантови градоначелника непрофитним организацијама 211.497,00 КМ;
- грантови Европских интеграција..... 43.903,92 КМ;
- грантови градоначелника појединцима..... 9.800,00 КМ.

Укупно исплаћени грантови непрофит. организацијама и појединцима 3.743.621,23 КМ.

Почетним буџетским захтјевом за финансирање расхода и издатака за 2013. годину текући грантови су планирани у укупном износу од 1.350.000,00 КМ, од чега се износ од 1.340.000,00 односи на грантове непрофитним организацијама, а износ од 10.000,00 КМ на грантове појединцима. Почетни износ грантова непрофитним организацијама је приликом припреме, планирања и израде, до коначне објаве и презентације увећан за 2.453.430,31 КМ, тако да је укупно планиран износ од 3.793.430,31 КМ, а реализован у износу од 3.733.821,23 КМ.

Планирање средстава грантова непрофитним организацијама који су позиционирани у књизи буџета је, према презентираној документацији, вршено без образложења буџетских захтјева, посебно у погледу правног основа и очекиваних ефеката који се требају постићи њиховом реализацијом. Увећање грантова непрофитним организацијама је извршено на основу амандмана које је Канцеларија достављала Дирекцији за финансије. Посебно наглашавамо да су непрофитне организације уврштене у Књигу буџета а да при томе није постојао јавни позив за додјелу грантова, на који би се све непрофитне и остале организације могле пријавити и кандидовати своје програме, а Канцеларија на основу претходно утврђених критеријума, извршила одабир најбољих и најквалитетнијих програма, односно непрофитних организација. Напријед наведено указује на чињеницу да израда и планирање грантова непрофитним организацијама није вршена на јаван, транспарентан и економичан начин, како је то прописано чланом 3 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Након што су грантови непрофитним организацијама одобрени од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ, Влада Брчко дистрикта БиХ је на предлог Канцеларије, усвојила Програм утрошка средстава и Измјене и допуне Програма у укупном износу од 3.478.420,31 КМ. Сматрамо да је наведени Програм формалног карактера јер су углавном сви битни елементи Програма унапријед познати и дефинисани усвојеним буџетом. Међутим, Програмом утрошка средстава нису дефинисани критеријуми за расподјелу, што је супротно члану 22 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

У оквиру реализованих средстава грантова непрофитним организацијама у износу од 3.478.420,31 КМ, нарочито истичемо додјелу средстава једном броју непрофитних организација (удружења),

које нису са подручју Брчко дистрикта БиХ, за које не постоји обавеза финансирања и за које најчешће није јасно дефинисана сврха дозначавања средстава. Обзиром да за наведене грантове не постоји обавеза финансирања и да неће бити очекиваних ефеката за Брчко дистрикт БиХ, сматрамо да су исти реализовани супротно члану 3 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

За вршење надзора над реализацијом грантова именована је Комисија за праћење извршења додијељених средстава. Нису донесени акти који би регулисали начин рада Комисије, извјештавање корисника о намјенском утрошку средстава и санкционисање за ненамјенски утрошак средстава.

Стога, можемо закључити да не постоји ефикасан надзор над утрошком одобрених средстава, обзиром да одређени број непрофитних организација не доставља или неблаговремено доставља извјештаје о намјенском утрошку одобрених средстава. Прегледом достављених извјештаја утврђено је да су исти формализовани и не пружају доказ о намјенској употреби средстава.

Потребно је израду и планирање грантова градоначелника непрофитним организацијама вршити на јаван, транспарентан и економичан начин, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, приликом планирања и реализације средстава грантова непрофитним организацијама, поштити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Потребно је донијети акта који би регулисала начин рада Комисије за праћење извршења додијељених средстава.

Грантови градоначелника непрофитним организацијама и појединцима реализовани су у износу од **221.297,00 КМ**. Реализација поменутих грантова вршена је у складу са Одлуком о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ и Одлуком о измјени и допуни наведене Одлуке.

Увидом у спискове исплаћених грантова, утврдили смо, да се једном дијелу корисника вршило више појединачних исплата током године, тако да је укупно додијељени износ већи од **3.000,00 КМ**, по кориснику. За наведене исплате није постојала документација на основу које би се увјерили да су средства утрошена као награде непрофитним организацијама за постигнуте резултате које промовишу углед Дистрикта или покровитељства за одржавање манифестација која су од значаја за Дистрикт. Наведено је у супротности с чланом 6 Одлуке о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ и Одлуком о измјени и допуни наведене Одлуке.

Саставни дио захтјева за добијање гранта градоначелника непрофитним организацијама чини изјава да ли је у текућој години коришћен грант од другог Одјељења или институције Брчко дистрикта БиХ.

На основу изјаве, од стране подносиоца захтјева за додјелу средстава, да није остварен грант у другом одјељењу и институцији, додијељен је грант у Канцеларији градоначелника у износу од **15.000,00 КМ**. Ревизијом смо утврдили да је, истовремено, корисник остварио грант и у другом Одјељењу, у износу од 50.000,00 КМ. Из напријед наведеног закључујемо да Изјава корисника не представља адекватан контролни механизам за додјелу гранта непрофитним организацијама. Због уоченог недостатка мишљења смо да на нивоу Владе Брчко дистрикта БиХ нису успостављени јединствени контролни механизми за ове намјене, те се средства не троше на транспарентан начин. Такође, нису предвиђене санкције за давање нетачне изјаве.

Потребно је досљедно поштити Одлуку о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ и Одлуку о измјени и допуни наведене Одлуке, у дијелу висине износа једнократне новчане помоћи непрофитним организацијама.

Потребно је, приликом реализације гранта непрофитним организацијама, успоставити јединствене контролне механизме у дијелу давања изјаве, као и предвидјети санкционисање у случају давања нетачне изјаве.

Текући грантови у Одјељењу за стручне и административне послове планирани су у износу од **1.570.400,00** КМ, а реализовани у износу од **1.542.400,00** КМ, што чини **98,22%** извршења, и односе се на грантове непрофитним организацијама.

Р/бр.	Опис расхода	Износ	
		Планирано	Остварено
1.	Грантови непрофитним организацијама који су дефинисани књигом Буџета	1.470.400,00	1.442.400,00
2.	Грантови непрофитним организацијама по јавном позиву	100.000,00	100.000,00
	Укупно:	1.570.400,00	1.542.400,00

Почетним Буџетским захтјевом за финансирање расхода и издатака за 2013. годину текући грантови су планирани у укупном износу од 829.400,00 КМ од чега се износ од 309.400,00 односи на грантове непрофитним организацијама (МЗ), а износ од 520.000,00 КМ на грантове осталим организацијама. Почетни износ текућих грантова је приликом припреме, планирања и израде, до коначне објаве и презентације **увећан** за 741.000,00 КМ, тако да је укупно планиран износ од 1.570.400,00 КМ.

Планирање средстава текућих грантова који су позиционирани у књизи буџета је, према презентираној документацији, вршено без образложења буџетских захтјева, посебно у погледу правног основа и очекиваних ефеката који се требају постићи њиховом реализацијом. Увећање грантова непрофитним организацијама је извршено на основу амандмана, које је Одјељење достављало Дирекцији за финансије. Посебно наглашавамо да су непрофитне организације уврштене у Књигу буџета а да при томе није постојао јавни позив за додјелу грантова, на који би се све непрофитне и остале организације могле пријавити и кандидовати своје програме, а Одјељење на основу претходно утврђених критеријума, извршило одабир најбољих и најквалитетнијих програма, односно непрофитних организација. Напријед наведено указује на чињеницу да израда и планирање грантова непрофитним организацијама није вршено на јаван, економичан и транспарентан начин, како је то прописано чланом 3 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Распоред средстава се врши на основу Одлуке о утврђивању критеријума за финансирање или суфинансирање планова и програма рада и пројеката удружења грађана и фондација Брчко дистрикта БиХ од 17. априла 2012. године и Програма утрошка средстава грантова, усвојеним од стране Владе. Одлуком је прописано да се средства додјељују удружењима грађана, фондацијама као и вјерским и хуманитарним организацијама, на основу:

- поднесених пројеката по јавном позиву (планирано 100.000,00 КМ);
- и достављених планова и програма рада у складу са аналитиком буџета Дистрикта.

У даљој процедури, Комисија за оцјену квалитета процјењује **прихватљивост** достављених планова и програма од стране корисника, иако су корисници унапријед одобрени буџетом, што указује на чињеницу да је процјена прихватљивости формалног карактера.

На основу напријед наведеног можемо закључити да се исплата грантова врши унапријед познатим корисницима (удружењима, фондацијама, мјесним заједницама), у износима који су планирани и одобрени буџетом.

Након што су грантови непрофитним организацијама одобрени од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ, Влада Брчко дистрикта БиХ је на предлог Одјељења, усвојила Програме утрошка средстава. Сматрамо да су наведени Програми формалног карактера **јер су углавном сви битни елементи Програма унапријед познати и дефинисани усвојеним буџетом. Међутим, Програмом утрошка средстава нису дефинисани критеријуми за расподјелу, што је супротно члану 22 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.**

Потребно је израду и планирање грантова непрофитним организацијама вршити на јаван, транспарентан и економичан начин, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је Програмом утрошка средстава дефинисати критеријуме за расподјелу средстава, како је предвиђено Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Текући грантови у Одјељењу за образовање планирани су у износу од **4.383.600,00 КМ**, а остварени у износу од **4.273.866,77 КМ** или **97,50%** плана.

Структура планираних и остварених текућих грантова:

Р. бр.	О П И С	Планирано	Остварено	% реализације
1	- Субвенционирање превоза ученика	2.795.000,00	2.733.616,77	97,80
	- Стипендије	1.068.600,00	1.020.600,00	95,51
	- Новчана награда за ученике генерације (основних и средњих школа и студенте генерације)	10.000,00	9.650,00	96,50
	Грантови појединцима	3.873.600,00	3.763.866,77	97,17
2	Грантови непрофитним организацијама (факултети)	480.000,00	480.000,00	100,00
	Грантови удружењу за научно технички одгој младих	30.000,00	30.000,00	100,00
	Грантови непрофитним организацијама	510.000,00	510.000,00	100,00
3	Укупно текући грантови (1+2)	4.383.600,00	4.273.866,77	97,50

1) Грантови појединцима

На позицији грантова појединцима планирано је укупно 3.873.600,00 КМ, а остварено 3.763.866,77 КМ или 97,17% планираних средстава.

У 2013. години Одјељење је планирало, у оквиру позиције осталих грантова субвенције за превоз ученика основних и средњих школа средства у износу од 2.795.000,00 КМ, а остварено је 2.733.616,77 КМ.

Ревизијом смо утврдили да је у јануару 2013. години евидентиран рачун за превоз ученика у децембру 2012. године на износ 253.465,52 КМ, иако је Одлуком о утврђивању рачуноводствених политика за буџетске кориснике и трезор Брчко дистрикта БиХ и Правилником о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ дефинисано да се расходи и издаци признају у обрачунском периоду у којем је обавеза за плаћање настала.

Дакле, Одјељење није признало расходе по основу субвенционисања превоза ученика у обрачунском периоду у којем је обавеза настала, односно 2012. године, него је исте укључило у расходе 2013. године.

Наведено је у супротности са одредбама члана 55 Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ, у дијелу признавања расхода и издатака у обрачунском периоду.

Одјељење је, по одредбама Закона о основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ, обавезно да плаћа превоз ученицима који су настањени на територији Брчко дистрикта БиХ. Увидом у испостављене мјесечне рачуне за превоз ученика, који у прилогу садрже спискове ученика којима је плаћена накнада за превоз, утврдили смо да је иста плаћана и ученицима ван територије Дистрикта, што је супротно одредбама члана 9 Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је плаћање превоза ученицима у основним и средњим школама вршити само за ученике с подручја Дистрикта, како је предвиђено Законом о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ.

2) Грантови непрофитним организацијама

Грантови непрофитним организацијама планирани су у износу од 510.000,00 КМ и остварени су у истом износу или 100% планираних средстава. Поменути грантови су додијељени високошколским установама у износу од 480.000,00 КМ и 30.000,00 КМ удружењу за научно технички одгој младих.

Буџетом за 2013. годину Одјељењу су планирани грантови непрофитним организацијама за финансијску подршку јавним високошколским установама у укупном износу од 480.000,00 КМ, и то: Економском факултету у Брчком Универзитета у Источном Сарајеву 200.000,00 КМ, Пољопривредно прехрамбеном факултету и Природно математичком факултету Универзитета у Сарајеву одјељења у Брчком у износу од 200.000,00 КМ и Свеучилишту у Мостару у износу од 80.000,00 КМ.

Након што је Скупштина Брчко дистрикта БиХ усвојила грантове непрофитним организацијама, Влада Брчко дистрикта БиХ је, на предлог Одјељења, донијела Одлука о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава са позиције грантови непрофитним организацијама у 2013. години и Програм утрошка средстава са позиције грантови непрофитним организацијама у 2013. години у Одјељењу за образовање.

Наведеним Програмом су предвиђени слиједећи критеријуми: да је високошколска установа јавна, да обавља дјелатност на подручју Брчко дистрикта БиХ и да студенти са подручја Брчко дистрикта БиХ студирају на тој високошколској установи. Критеријуми су прописани кумулативно, а доказивање испуњености истих је прописано само за један од критеријума и то за критеријум „да студенти са подручја Брчко дистрикта БиХ студирају на тој високошколској установи“, а што се доказује списком студената са подручја Брчко дистрикта БиХ који студирају на високошколској установи.

Сматрамо да је наведени Програм формалног карактера, јер је већина елемената Програма унапријед позната и дефинисана усвојеним буџетом. Одредбе Програма су непотпуне и нејасне у дијелу доказивања испуњености преостала два критеријума, што није у складу са одредбама члана 22 става 3 тачке с Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Потребно је критеријуме дефинисати јасно, прецизно и недвосмислено, те доказивање испуњености истих прецизирати за сваки критеријум посебно, односно досљедно поштовати одредбе Закона о извршењу буџета за 2013. годину у дијелу одређивања битних елемената Програма.

Текући грантови за 2013. годину у **Одјељењу за привредни развој, спорт и културу** планирани су у износу од **11.959.500,00** КМ, а остварени у износу **11.836.578,24** КМ или **98,97%** планиране величине.

Структура текућих грантова за 2013. годину:

Р. бр.	Назив гранта	Планирано у КМ	Остварено у КМ	Процент остварења
1	Субвенције приватним предузећима	6.500.000,00	6.443.450,99	99,13
2	Грантови непрофитним организацијама	5.269.500,00	5.208.231,25	98,84
3	Грантови другим нивоима владе	100.000,00	100.000,00	100,00
4	Грантови појединцима	80.000,00	79.982,00	99,98
5	Субвенције јавним предузећима	10.000,00	4.914,00	49,14
	УКУПНО ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ	11.959.500,00	11.836.578,24	98,97

Субвенције приватним предузећима остварене су у износу **6.443.450,99** КМ. Износ од 1.143.480,00 КМ је реализован по Програму активне политике запошљавања, а 5.299.970,99 КМ у складу са Законом о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ.

Закон о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ прописује да ће Дистрикт подстицати домаће и страно инвестирање на територији Дистрикта. Анализом достављене

документације, установили смо, да се број привредних субјеката који користе подстицајна средства Владе Брчко дистрикта БиХ у 2013. години у односу на 2012. годину повећао за 183, те да је било укупно 1029 корисника. Такође, у 2013. години у ову сврху је исплаћено 5.299.970,99 КМ и наведени износ је већи за 2.038.582,39 КМ у односу на 2012. годину. Учили смо да не постоји стратегија развоја привреде у Дистрикту, са јасно постављеним циљевима на основу којих би се вршила анализа датих подстицајних средстава и ефеката који су постигнути њиховим улагањем. Обзиром да се већ 5 година подстиче домаће и страном улагање у Дистрикту и да је у ту намјену укупно уложено 12.413.523,90 КМ, те да није вршена анализа уложених подстицајних средстава сматрамо да Одјељење није поступало у складу с чланом 1 Закона, који предвиђа да се домаће и страном инвестирање подстиче ради повећања запослености становништва, повећања продуктивности производних и материјалних ресурса Дистрикта са крајњим циљем остваривања економског, социјалног, културног и еколошког напретка становништва.

За остваривање олакшица предвиђених овим Законом предузећа су обавезна, између осталог, испуњавати и услов да најмање 50% запослених морају бити лица која имају пребивалиште у Дистрикту. Наведено се доказује достављањем списка запослених радника с подацима о њиховом пребивалишту приликом подношења захтјева за остваривање права на олакшице.

Правилником о поступку за остваривање права на олакшице привредних субјеката, предвиђено је да је предузеће, односно предузетник, дужно доставити доказ да у року од годину дана прије подношења захтјева за добијање олакшица није имао смањења броја запослених на неодређено вријеме. Као доказ може служити изјава дата од стране овлашћеног лица овјерена печатом предузећа.

Одјељење у оба наведена случаја, није вршило континуирану нити накнадну провјеру достављених података од стране корисника средстава олакшица, што може довести до коришћења средстава од стране предузећа која нису испунила услове или су у међувремену изгубила право на олакшице.

Законом о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ регулисано је да ће Брчко дистрикт БиХ, подстицати инвестирање на територији Брчко дистрикта БиХ. Влада Брчко дистрикта БиХ је, на предлог Одјељења, усвојила Правилник о поступку за остваривање права на олакшице привредних субјеката. Наведеним правилником **није јасно и прецизно дефинисана обавеза инвестирања на територији Дистрикта**, чиме је остављена могућност да право на олакшице користе и предузећа која инвестирају ван територије Дистрикта.

Истим правилником није прецизирано да **ли се инвестиција мора односити искључиво на улагања у основна средства која се користе за обављање властите дјелатности** или не, нити су прописани услови и рокови у којем се набављено основно средство не смије отуђити.

Потребно је да Одјељење примјењује Закон о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу анализирања оствареног повећања запослености становништва, као и повећања продуктивности производних и материјалних ресурса дистрикта у циљу економског, социјалног, културног и еколошког напретка становништва.

Потребно је да Одјељење врши континуирану или повремену провјеру тачности достављених података од стране корисника средстава олакшица, у циљу елиминисања ризика евентуалних злоупотреба добијених средстава.

Потребно је Правилником о поступку за остваривање права на олакшице привредних субјеката прецизније прописати начин остваривања права на олакшице у дијелу дефинисања обавеза инвестирања на територији Дистрикта и улагања у основна средства која се користе за обављање дјелатности.

Грантови непрофитним организацијама остварени су у износу 5.208.231,25 КМ.

Структура грантова непрофитним организацијама:

Р/бр.	Опис расхода	Износ	
		Планирано	Остварено
1.	Грантови непрофитним организацијама који су дефинисани књигом Буџета	3.558.500,00	3.497.500,00
2.	Грантови непрофитним организацијама по јавном позиву	1.711.000,00	1.710.731,25
	Укупно:	5.269.500,00	5.208.231,25

Грантови непрофитним организацијама који су дефинисани Књигом буџета реализовани су у износу 3.497.500,00 КМ. Планирање једног дијела наведених грантова непрофитним организацијама према презентираној документацији, вршено је без образложења буџетских захтјева, посебно у погледу правног основа и очекиваних ефеката који се требају постићи њиховом реализацијом. Посебно наглашавамо да су непрофитне организације уврштене у Књигу буџета а да при томе није постојао јавни позив за додјелу грантова, на који би се, све непрофитне и остале организације могле пријавити и кандидовати своје програме, а Одјељење, на основу претходно утврђених критеријума, извршило одабир најбољих и најквалитетнијих програма, односно непрофитних организација. Напријед наведено указује на чињеницу да израда и планирање грантова непрофитним организацијама није вршено на јаван, економичан и транспарентан начин, како је то прописано чланом 3 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Након што су грантови непрофитним организацијама одобрени од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ, Влада Брчко дистрикта БиХ је на предлог Одјељења, усвојила Програм утрошка средстава текућих грантова у 2013. години и Измјену и допуну Програма. Сматрамо да су наведени Програми формалног карактера јер су углавном сви битни елементи Програма унапријед познати и дефинисани усвојеним буџетом. **Програмом утрошка средстава нису дефинисани критеријуми за расподјелу**, што је супротно члану 22 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Грантови непрофитним организацијама реализовани су у износу од **1.710.731,25** КМ на основу Јавног позива за расподјелу новчаних средстава за спорт, културу и туризам са позиција грантови појединцима и непрофитним организацијама у Брчко дистрикту БиХ, за 2013. годину, објављеног 31.05.2013. године и Одлуке о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава са позиције грантови појединцима и грантови непрофитним организацијама од 22. маја 2013. године. Наведеном Одлуком су дефинисани **критеријуми**, односно општи и посебни услови за учешће у расподјели новчаних средстава.

Посебим условима је дефинисано да се бодовање врши на основу ранга такмичења на дан расписивања Јавног позива.

Увидом у **Бодовну листу за ногомет – фудбал**, уочили смо да бодовање није усклађено са рангом такмичења тј.: поједини клубови који се такмиче у V лиги, бодовани су бројем бодова IV лиге и тако остварили већи износ средстава за клуб. Осим тога, поједини клубови који се такмиче у V, IV или III лиги су бодовани са **1000** бодова (и тако остварили већи износ средстава за клуб), а поједини клубови V лиге бодовани су са 400 бодова. Наведено није у складу с чланом 11 ставом 4 Одлуке о утврђивању критеријума.

Реализација новчаних средстава из области пројеката културних друштава за 2013. годину, извршена је у **износу од 131.650,00 КМ**. Увидом у листу корисника достављених пројеката, установили смо, да су три клуба бодована са по педесет (**50**) бодова. Нисмо се увјерили на који начин је вршена процјена усклађености пројекта, односно на основу којих елемената је оцијењено да су ови пројекти усклађени са годишњим планом Одјељења.

Осим наведеног, уочили смо, да је издвајање новчаних средстава за одржавање манифестација у области туризма, спорта и културе вршено по три основа, и то за редовну дјелатност, за организовање манифестације и усклађеност пројекта са годишњим планом Одјељења. Расподјелу горенаведених средстава вршила је Комисија формирана од стране шефа Одјељења. Увидом у Одлуку о именовању Комисије, утврдили смо, да је као члан Комисије именовано лице које је

учествовало у додјели новчаних средстава и истовремено је заступало удружење којем су новчана средства додијељена.

Сматрамо да при формирању комисија треба водити рачуна о непостојању сукоба интереса.

Потребно је израду и планирање грантова непрофитним организацијама вршити на јаван, транспарентан и економичан начин, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је Програмом утрошка средстава дефинисати критеријуме за расподјелу средстава, како је предвиђено Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Потребно је приликом расподјеле новчаних средстава у области спорта поштовати Одлуку о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава са позиције грантови појединцима и грантови непрофитним организацијама, у дијелу усклађивања броја бодова са рангом такмичења.

Потребно је Одлуком о утврђивању критеријума прецизирати на који начин се оцењује усклађеност пројекта са годишњим планом Одјељења.

Потребно је, Одлуком о именовању комисија за контролу утрошка и додјелу грант средстава, регулисати непостојање сукоба интереса.

Издаци за текуће грантове у Одјељењу за пољопривреду, шумарство и водопривреду планирани су у износу од **9.119.500,00 КМ**, а реализовани су **9.104.224,33 КМ** или **99,83%**. Структура планираних и реализованих издатака за текуће грантове, приказана је како слиједи:

	Планирано	Реализовано	% реализ.
1) Средства за подстицаје у пољопривредној производњи	7.044.500,00	7.038.098,05	99,91
2) Накнада штета насталих елементарним непогодама	2.000.000,00	1.991.126,28	99,56
3) Грантови непрофитним организацијама	75.000,00	75.000,00	100,00
УКУПНО	9.119.500,00	9.104.224,33	

Средства за подстицаје у пољопривредној производњи планирана су у износу од **7.044.500,00 КМ**, а реализована су **7.038.098,05 КМ** или **99,91%**.

Наведеним реализованим средствима за подстицаје у пољопривредној производњи измирене су обавезе, како слиједи:

1) Створене обавезе за подстицаје у пољопривредној 2012. године, а исплаћене у 2013. години	2.459.113,82 КМ
2) Исплаћене обавезе за подстицаје у пољопривредној производњи из 2013. год.	4.578.984,23 КМ
3) Укупно исплаћена средства у 2013. години	7.038.098,05 КМ

Реализацијом исплаћених одобрених средстава за 2013. годину за подстицај за унапређење пољопривредне производње, видљиво је да су средства исплаћена у износу од **4.578.113,82 КМ**, умјесто **7.044.500,00 КМ**. Разлог мање исплаћених средстава у односу на одобрени буџет јесте, што су у претходним периодима створене обавезе веће од одобреног буџета за те намјене и исте су исплаћиване на терет буџета текуће године. Обавеза Одјељења је била да испоштује усвојени буџет, те доношење одлука о одобравању новчаних средстава усклади са одобреним средствима. Ни у ком случају, како се то чинило у претходним периодима, Одјељење не може доносити одлуке о одобравању новчаних средстава за подстицаје, изнад износа одобреног буџетом за наведене намјене.

Утврдили смо, да је у 2013. години, укупно поднесен 4.791 захтјев за подстицај, те да је Одјељење рјешавајући по поднесеним захтјевима, у 2013. години одобрило укупну исплату средстава за

подстицаје (обавезе за исплату) у износу од **8.754.733,19 КМ**, а одобрена средства чине износ од **7.038.098,05 КМ**, што значи да су створене обавезе у износу од **1.710.233,19 КМ** веће од буџетом одобрених средстава. Веће обавезе су створене на основу захтјева за додјелу подстицаја за унапрјеђење пољопривредне производње у 2013. години и одлука о издвајању новчаних средстава за подстицај, донесених од стране одговорног лица.

Ревизијом подстицаја за унапређивање пољопривредне производње за 2012. годину уочили смо, да је Одјељење рјешавајући по захтјевима корисника подстицаја издало одлука за 2012. годину о исплати новчаних средстава, у већем износу од **2.459.113,82 КМ** у односу на буџетом одобрених средстава.

Све наведено упућује нас на закључак да су одговорна лица у Одјељењу самоиницијативно доносиле одлуке о издвајању новчаних средстава у већим износима од одобреног буџета за наведене намјене. У 2012. години одговорна лица су одобрила већа средства у односу на одобрени буџет у износу од **2.459.113,82 КМ**, а за 2013. годину **1.710.233,19 КМ**.

1) Веће створене обавезе у 2012. години у односу на одобрени буџет, а исплаћене на терет буџета 2013. године	2.459.113,82 КМ
2) Створене обавезе у 2013. години на основу одлука одговорног лица, а које нису исплаћене пољопривредној производњи из 2013. год.	1.710.233,19 КМ
3) Укупно створене обавезе за 2012. и 2013. годину веће од буџетом одобрених средстава	4.169.347,01 КМ

Структура подстицаја за унапређивање пољопривредне производње у 2012. години:

1) Исплаћене обавезе за подстицаје у 2012. години (одобрене буџетом за 2012. годину 7.082.500,00 КМ)	4.456.482,71 КМ
2) Укалкулисано на терет буџета 2012. године, а исплаћене у 2013. години	2.557.336,14 КМ
3) Више створене обавезе за подстицаје на терет буџета 2013. године	2.459.113,82 КМ
А. Укупно одобрени подстицаји за 2012. годину (1+2+3)	9.472.932,67 КМ
В. Неискоришћена средства одобрена буџетом за 2012. годину	68.681,15 КМ
С. Буџетом одобрена средства у 2012. години	7.082.500,00 КМ
А+В-С Више одобрена средства за подстицаје у односу на буџет 2012. године	2.459.113,82 КМ

Из структуре подстицаја за унапређење пољопривредне производње за 2012. годину је видљиво да је одговорно лице на основу одлука о издвајању новчаних средстава буџет Брчко дистрикта БиХ задужило више за **2.390.432,67 КМ**, мимо буџетом одобрених средстава, тако да се десио проблем да су у 2013. години реализована средства из 2012. године у износу од **2.459.113,82 КМ**, што је узроковало да су за наведени износ умањена одобрена средства подстицаја за 2013. годину.

Закључујемо да одговорна лица Одјељења нису могла стварати веће обавезе за подстицаје за унапређење пољопривредне производње у односу на буџетом одобрена средства. Стварањем већих обавеза у односу на одобрени буџет умањивана су средства за подстицаје у 2012. и 2013. години. Наведено је супротно одредбама члана 28 става 2 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и члана 6 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину.

Потребно је стварати обавезе, расходе или оптерећења у оквиру одобрених буџетских средстава у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ у години на коју се односи.

Правилником о начину и условима за подстицаје у пољопривредној производњи за 2013. годину (у даљем тексту Правилник) утврђена је: намјена подстицаја у пољопривредној производњи, субјекти (правна и физичка лица) који имају право на подстицај, као и општи и посебни критеријуми за остваривање права на подстицаје.

Увидом у расположиву документацију, која је служила као основа за обрачун и исплату подстицаја правним и физичким лицима (корисницима подстицаја), ревизијом смо утврдили сљедеће неправилности:

- a) Обрачунат је и исплаћен износ од **75.400,00 КМ**, правном лицу чије је сједиште ван Брчко дистрикта БиХ, што је супротно члану 6 тачка (1) под ц) Правилника. Такође смо утврдили, да у документацији истог правног лица недостају увјерења: **о измиреним обавезама према здравственом осигурању, према пензијско инвалидском осигурању и увјерење о измиреним обавезама по основу индиректних пореза, што је супротно члану 6. тачка (1) под д) Правилника.**
- b) Обрачунат је и исплаћен подстицај у износу од **75. 658,29 КМ**, а да при том корисник подстицаја (правно лице) **није доставило потврду о измирењу обавеза према пензијско инвалидском осигурању, што је супротно одредбама члана 9 тачке 1а) под 3) Правилника.**
- c) За физичка лица кориснике подстицаја **није потврђено мјесто пребивалишта, што је супротно одредбама члана 6 тачке 1) под с) Правилника.**
- d) Обрачунат је и исплаћен подстицај физичком лицу, у износу од **19.835,00 КМ**, а исто је **евидентирано на Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ као незапослено, што је супротно члану 9 тачки 1б) под 8) Правилника.** Сматрамо да се нису стекли услови за обрачун и исплату подстицаја.
- e) Обрачунат је и исплаћен подстицај физичком лицу, у износу од **59.999,55 КМ**, а да при томе у документацији истог недостаје увјерење о измирењу обавеза према пензијско инвалидском осигурању, што је супротно одредбама члана 2 тачке 6 Правилника о измјенама и допунама Правилника. Исто физичко лице је у систему ПДВ-а, али уз захтјев за подстицај **није приложило увјерење о измирењу индиректних пореза, што је супротно одредбама члана 9 тачке 1) под 2) Правилника.**

Узимајући у обзир неправилности наведене под а), б), с), д) и е), закључујемо да се у наведеним случајевима, нису стекли услови за обрачун и исплату подстицаја за пољопривредну производњу који су регулисани наведеним одредбама Правилника.

Потребно је, приликом одобравања подстицаја за пољопривредну производњу, досљедно примјењивати одредбе Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи за 2013. годину.

Буџетом за 2012. и 2013. годину, Одјељење је планирало средства за накнаду штета насталих на пољопривредним културама проузрокованих сушом и ледом у 2011. години и ледом у априлу и јуну 2012. године у износу од **4.000.000,00 КМ**, а реализовано је **3.983.089,43 КМ**.

Влада Брчко дистрикта БиХ је Одлуком, број: 05-001214/12 од 4. октобра 2012. године, на предлог Одјељења, усвојила Програм утрошка средстава на име накнада штета насталих на пољопривредним културама проузрокованих сушом и ледом у 2011. години и ледом у априлу и јуну 2012. године. Од стране комисија за процијене штета, процијењене су укупне штете у износу од **8.918.487,21 КМ**. Нисмо се увјерили да је процијењена штета стварно и настала штета, из разлога што је ревизорском тиму достављена документација која не пружа увјерење о **реалности утврђеног износа настале штете, по сваком кориснику.**

Укупно процијењена и реализована штета у 2012. и 2013. години приказана је у табели, како слиједи:

Елементарне непогоде	Укупно процијењена штета	Реализовано 2012. године или 22,34%	Реализовано 2013. године или 22,33%	Укупно реализовано 2012. и 2013. г. или 44,66%
1. Суша 2011. године	2.765.598,47 КМ	619.060,64 КМ	618.664,38 КМ	1.237.725,02 КМ
2. Лед 2011. године	1.024.087,29 КМ	225.926,79 КМ	225.953,16 КМ	451.879,95 КМ
3. Лед април 2012. г.	2.101.418,36 КМ	469.910,41 КМ	469.910,40 КМ	939.820,81 КМ

4. Лед јун 2012. г.	3.027.383,09 КМ	677.065,31 КМ	676.598,34 КМ	1.353.663,65 КМ
Укупно	8.918.487,21 КМ	1.991.963,15 КМ	1.991.126,28 КМ	3.983.089,43 КМ

За накнаду штета од елементарних непогода узрокованих сушом у 2011. години, укупно реализована средства у 2012. и 2013. години износе **1.237.725,02 КМ**. Шеф Одјељења је, Одлуком број: 23-000542/11 и од 25. августа 2011. године, именовоа је комисију за процјену штете узроковане сушом 2011. године. У поступку ревизије утврдили смо, да је комисија сачинила записнике о процјени штете, **без претходно донесеног акта о критеријумима и начину процјене штете.**

За накнаду штета од елементарних непогода узрокованих ледом у јуну 2011. године, укупно реализована средства у 2012. и 2013. години износе **451.879,95 КМ**. Шеф Одјељења је, Одлуком број: 23-000542/11 од 14. јула 2011. године, именовоа комисију за процјену штете узроковане ледом у јуну 2011. године. Такође у поступку ревизије смо утврдили, да је комисија сачинила записнике о процјени штете, **без претходно донесеног акта о критеријумима и начину процјене штете.**

Потребно је, прије процјењивања штете, донијети акт, којим би били регулисани критеријуми и начин процјене штете узроковане елементарним непогодама.

За накнаду штета од елементарних непогода узрокованих ледом у априлу и јуну 2012. године, укупно реализована средства у 2012. и 2013. години износе **1.146.975,72 КМ**. Појединачне исплате накнада за штете вршене су на основу извјештаја комисије за процјену штете именоване одлуком шефа Одјељења, Одлуком број: 23-001294/12 од 13. јула 2012. године.

Комисија је била у обавези да на основу **чињеничног стања** у стручном погледу изради извјештај о процјени настале штете, који садржи назив оштећене пољопривредне културе, катастарску честицу, јединицу мјере, постотак оштећења и остале потребне податке.

Увидом у извјештаје о процјени штете настале на биљној производњи, усљед појаве леда, утврдили смо, да је констатован проценат оштећења по културама, **без документованог утврђивања чињеничног стања**. Наведени проценат оштећења није документован по стручној методологији, и то: **процент механичког оштећења, боја и изглед усјева, степен полегнућа усјева изазваних ледом и фенолошки развој биљака**. Приликом утврђивања чињеничног стања ревизорском тиму није предочен било какав доказ о насталој штети (фотографски снимци усјева или др.) културе којим би било документовано стање усјева односно **механичко оштечење пољопривредне културе**. Осим наведеног записници не садрже фенофазе у којој су се културе налазиле (ницање, раст и зрење). Фенофазе су значајне, **јер су штете, односно проценат оштећења различит у зависности од развојне фазе у којој се култура налазила**. Такође, **одређивање фенофаза је значајно са аспекта намјене коришћења средстава, односно правилно одређивање процента оштећене пољопривредне културе одређује и правилно утврђивање висине исплаћених средстава по кориснику**.

Оваквим начином рада Одјељење није досљедно испоштовало донесене критеријуме о процјени штете изазване ледом, како је то прописано одредбама члана 3 Одлуке о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда. Надаље, сматрамо да Одјељење непоштовањем горенаведених правила и усвојених критеријума није **могло дати довољно увјерења накнадним интерним контролама да су параметри за обрачун штете по кориснику утврђивани на објективан начин**.

Потребно је, процјену настале штете од леда вршити у складу са Одлуком о начину процјене штете и обрачуна обештећења за штете настале на биљној производњи усљед појаве леда.

Издаци за текуће грантове у **Одјељењу за здравство и остале услуге** планирани су у износу **35.908.910,00 КМ**, а остварени у износу **35.228.061,49 КМ**, што представља извршење 98,10%.

Од укупног износа на грантове појединцима односи се 20.471.391,49КМ, непрофитним организацијама 265.000,00 КМ, субвенције Фонду здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ 8.400.000,00 КМ и субвенција ЈЗУ "Здравствени центар Брчко" 6.091.670,00 КМ.

У оквиру грантова појединцима по основу Закона о социјалној заштити исплаћено је 4.330.770,00 КМ (сталне социјалне помоћи односи се 1.987.599,00 КМ, једнократне помоћи – Фонд солидарности 199.892,00 КМ, туђа нега и помоћ 2.055.931,00 КМ и дјецу и одрасле под старатељством 87.348,00 КМ).

По основу Закона о дјечјој заштити исплаћено је 9.909.939,00 КМ (дјечји додатак 9.639.937,00 КМ у просјеку за 4524 носиоца права мјесечно, матерински додатак 137.829,00 КМ – у просјеку 68 носилаца права мјесечно и опрема за новорођенче 132.173,00 КМ – у просјеку 49 носилаца права мјесечно).

На грантове из надлежности Службе за борачко-инвалидску заштиту реализовано је 3.121.492,32 КМ (стамбено збрињавање борачких категорија 1.452.712,94 КМ, бенефиције за цивилне жртве рата 934.608,45 КМ, једнократна помоћ 30.252,41 КМ, издаци за војне инвалиде, рањене борце и породице 555.473,73 КМ, набавка уџбеника за дјецу погинулих и ратни војних инвалида 143.500,00 КМ и остали грантови 4.944,79 КМ).

На име једнократне помоћи пензионерима, на основу Програма утрошка средстава донесеног од Владе Дистрикта, исплаћено је 1.182.000,00 КМ за 6156 пензионера.

Одлуком о одобравању програма утрошка средства за субвенције дијела трошкова за утрошену електричну енергију лицима у стању социјалне потребе са пребивалиштем у Брчко дистрикту БиХ за 2013. годину број 34-000704/13 од 8. новембра 2013. године одобрен је износ од 700.000,00 КМ, док је на основу списка који је Одјељење доставило ЈП "Комунално Брчко" д.о.о. Брчко реализован износ 697.320,00 КМ за 10.727 корисника. Коначан рок за реализацију субвенције од стране корисника представља датум доношења одлуке за 2014. годину када ће се на основу писменог обавјештења Јавно предузеће "Комунално Брчко" д.о.о. Брчко нереализовани износ укључити у програм за 2014. годину.

Грантови непрофитним организацијама реализовани су у износу 265.000,00 КМ, од чега се по 100.000,00 КМ односи на удружења пензионера ФБиХ и РС у Брчко дистрикту БиХ, за бањско-климатско лијечење чланова, 50.000,00 КМ удружењу „Да се не заборави“ за завршетак споменика припадницима А РБиХ и 15.000,00 КМ грант удружењу „Медицинар 08“ за финансирање медицинијаде.

У оквиру исплаћених грантова Фонду здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ реализован је износ од 8.400.000,00 КМ од чега се 8.000.000,00 КМ односи на уплату доприноса за здравствено осигурање за које је обвезник Дистрикт: незапослена лица пријављена на Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ (7.469.200,00 КМ), ратни војни инвалиди и породице погинулих бораца, цивилне жртве рата (96.000,00 КМ) и лица у стању социјалне потребе (434.800,00). Исплата средстава извршена је квартално с тим да је за прво полугодиште исплата извршена збирно 26. јуна 2013. године. Чланом 7 Одлуке о основици и стопи доприноса за здравствено осигурање прописано је вријеме уплате које мора да претходи периоду осигурања за који се допринос уплаћује ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број: 37/09). Обзиром да наведене категорије имају право на континуирану здравствену заштиту Одјељење није обезбиједило њихово благовремено финансирање.

На име финансирања трошкова трансплантације органа, који се финансирају из буџета Брчко дистрикта БиХ, Фонду здравственог осигурања **Брчко дистрикта БиХ исплаћен је износ од 400.000,00 КМ**, без постојања правила и критеријума за утврђивање приоритета и износа за њихово коришћење.

Осим тога, на основу Одлуке о одобравању програма утрошка средстава 13-002772/13 од 12. августа 2013. године исплаћен је износ 6.091.670,00 КМ за финансирање здравствене заштите – ЈЗУ "Здравствени центар Брчко".

У циљу обезбјеђења континуитета у остваривању права из здравствене заштите наведених категорија осигураника, потребно је обезбиједити њихово правовремено финансирање.

Потребно је општим актом дефинисати начин остваривања права на финансирање трансплантације органа, утврђивање листе приоритета и висине средстава која се финансирају из буџета.

Текући грантови појединцима у Одјељењу за избјеглице, расељена лица и стамбена питања, одобрени су у износу од 3.420.260,00 КМ, а реализовани су у износу од 3.173.644,60 КМ, што чини 92,79 % планираних средстава.

У наредном табеларном прегледу дата је структура планираних и остварених текућих грантова:

Табела број 1

Р. бр.	О П И С	Планирано	Остварено	% реализације
1	- Обнове индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ (послови започети, а незавршени у 2012. години)	280.109,00	276.224,00	98,61
	- Обнове индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ	1.997.424,00	1.992.257,00	99,74 %
	Укупно Обнова индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ	2.277.533,00	2.268.481,00	99,60 %
2	Стамбено збрињавање расељених лица која се желе интегрисати на нивоу локалне заједнице	250.000,00	247.413,60	98,97 %
3	Стамбеног збрињавања Рома у Брчко дистрикту БиХ	234.977,00	0,00	0,00
4	Накнада носиоцу станарског права за разлику у вриједности додијеленог стана у односу на вриједност уништеног стана по рјешењу из 2012. године	7.750,00	7.750,00	0,00
5	Заједнички пројекти Министарства људских права и избјеглица БиХ (МЉПИ)	650.000,00	650.000,00	0,00
6	Укупно текући грантови појединцима (1+2+...+5)	3.420.260,00	3.173.644,60	92,79 %

1. За пројекат **Обнове индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ**, буџетом је одобрено 2.277.533,00 КМ, а реализовано 2.268.481,00 КМ, односно 99,60 % одобреног буџетом за наведене намјене.

Реализована средства односе се на:

- Програм започет, а недовршен у 2012. години који је реализован у износу од 276.224,00 КМ

Наведени грант се односи на средства која су преостала (неутошена на позицији грантова) из 2012. године и Одјељење их је као средства, чија је додјела започела 2012. године, поново планирало у буџету за 2013. годину.

Средства за наведени грант су исплаћена на основу Одлуке о издвајању новчаних средстава из оперативног буџета Брчко дистрикта БиХ за 2013. годину намијењених за обнову индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикту БиХ (послови започети, а незавршени у 2012. години) број: 13-003706/13 од 10. октобра 2013. године.

Наведеном одлуком обухваћено је 40 корисника којима је додијелено укупно 280.097,00 КМ (један корисник је у поступку додјеле одустао – 3.873,00 КМ) тако да је укупно реализовано 276.224,00 КМ.

- Програм за 2013. годину који је реализован у износу од 1.992.257,00 КМ

Реализована средства односе се на грантове за обнову стамбених јединица уништених ратним дејствима –обнова индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикту БиХ реализована за 262 корисника.

Одлуком Владе број: 13-001243/13 од 14. маја 2013. године одобрен је Програм утрошка средстава текућих грантова у 2013. години у Одјељењу за расељена лица, избјеглице и стамбена питања. Програмом је дефинисано да ће се наведена средства реализовати исплатом новчаних средстава одобрених кориснику са коначне листе у максималном износу од 30.000,00 КМ. Програмом су такође дефинисани, општи критеријуми који су уједно елиминаторни и обавезујући за све потенцијалне кориснике, те посебни критеријуми за додјелу средстава, прописани чланом 22 Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ („Службени гласник БиХ“, бројеви 23/99, 21/03 и 33/03) и чланом 3 Упутства о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица БиХ („Службени гласник БиХ“ број 48/06).

Увидом у радне листе Комисије за одабир корисника утврдили смо да је предвиђено да Комисија у исту унесе податке о испуњавању општих критеријума апликанта (који су обавезујући и елиминаторни). У рубрици табеле предвиђен је статус апликанта (треба имати статус избјеглице, расељеног лица или повратника) и потребно је у исту унијети да или не, односно јасно написати да ли апликант има захтијевани статус. Осим наведеног потребно је унијети и податке да ли је апликант корисник ранијих донација.

Увидом у радне листе утврдили смо да је рубрика која се односи на статус попуњена ознаком СП. У интервјуу с чланом комисије појашњено нам је да Комисија под наведеном ознаком подразумијева статус ” спонтани повратник” и да исти нема статус избјеглице, расељеног лица или повратника, односно није евидентиран у регистру базе података.

Поменути члан Комисије нам је образложио да се ради о лицима која су током рата спорадично напуштала куће и враћала се у исте, а у међувремену нису евидентирани код надлежних органа као лица која су мијењала боравиште, због чега нису у могућности доказати захтијевани статус било којом врстом јавне исправе.

Потребно је приликом одабира корисника у пројекту обнове индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника, поштовати опште и посебне критеријуме прописане Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ и Упутством о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица БиХ.

2. За пројекат Стамбено збрињавање расељених лица која се желе интегрисати у локалну заједницу планирана су средства у износу од 250.000,00 КМ, а реализована у износу од 247.413,60 КМ.

Средства су реализована на основу Одлуке о критеријумима за стамбено збрињавања расељених лица која се желе интегрисати на нивоу локалне заједнице Брчко дистрикта БиХ од 14. маја 2013. године (у даљем тексту: Одлука), а након Јавног позива за подношење пријава. Одлука и Јавни позив прописују опште и посебне услове које апликанти треба да испуне, као и садржај документације којом се доказује испуњеност истих. Општи критеријуми су сљедећи: да имају или су имали статус расељеног лица, да су становници Брчко дистрикта БиХ, да у Брчко дистрикту посједују грађевинску парцелу за коју су издати локацијски услови или започету стамбену изградњу на грађевинској парцели за коју је издато одобрење за грађење или да исте прибави и достави комисији у року од тридесет (30) дана од дана затварања Јавног позива, да подносилац захтјева или члан његовог домаћинства нису корисници средстава за стамбену изградњу или санацију објекта довољних за обезбјеђење минимума стамбених услова у складу са стандардима о минималним стамбеним условима, да подносилац захтјева или члан његовог породичног домаћинства од 1991. године немају на територији БиХ другу стамбену јединицу која се сматра условном за становање у складу са утврђеним стандардима, да је подносилац захтјева власник порушене или оштећене стамбене јединице из 1991. године и да иста није продата, замијењена или пренесена на други начин.

Посебни критеријуми су: број чланова породичног домаћинства, социјални статус и старосна доб подносиоца захтјева, категорија ратног војног инвалида и припадност породици погинулих бораца.

Комисија за избор корисника је донијела коначну листу од тридесет два (32) корисника којима се додјељују средства, након чега су са истима закључени уговори. Одјељење је, по одредбама наведеног уговора, обавезно да у 2014. години изврши контролу утрошка додијелих средстава.

3. За пројекат Стамбено збрињавање Рома у БиХ планирана су средства у износу од 234.977,00 КМ.

Наведена средства су обезбијеђена из следећих извора:

- Министарство за људска права и избјеглице БиХ у износу од 120.000,00 КМ;

- буџет Брчко дистрикта БиХ 30.000,00 КМ и

- средства преостала из ранијег периода у износу од 84.977,00 КМ.

Одјељење је расписало Јавни позив за одабир корисника (11 корисника за изградњу нових кућа и 4 корисника за побољшавање услова становања). Процедура одабира корисника је завршена и Одјељење је сачинило коначну листу, која је верификована од стране Министарства за људска права и избјеглице БиХ.

Одјељење није реализовало средства намијењена за наведени пројекат, због поступка по жалби грађана и разматрања препорука омбудсмана за људска права.

4. Текући грант „Накнада носиоцу станарског права за разлику вриједности додијелиеног стана у односу на вриједност уништеног стана по Рјешењу из 2012. године“ планиран је у износу од 7.750,00 КМ и реализован је у потпуности.

5. Заједнички пројекат са Министарством за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине одобрена су у текућем буџету Одјељења у износу од 650.000,00 КМ. Наведена средства Одјељење је у новембру 2013. године дозначило Министарству финансија и трезора БиХ. Одјељење је у 2013. годину кандидовало пројекте за обнову и изградњу комуналне и социјалне инфраструктуре, али до окончања фискалне године Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине није извршило одабир кандидованих пројеката и расподелу новчаних средстава.

Контрола извршења уговора о додјели новчаних средстава

Чланом 3. уговора о додјели новчаних средстава са корисником, регулисана је обавеза корисника, да се у року од 6 мјесеци од пријема одобрених новчаних средстава, у потпуности изгради/доврши стамбени објекат, а у складу са предмјером радова који су саставни дио уговора.

Одјељење је путем Правобранилаштва у току 2013. године иницирало, повраћај средства из додијелих донација од корисника који су иста реализовали, на начин који није у складу са закљученим уговорима,

Увидом у документацију корисника који нису испоштовали одредбе уговора о додјели новчаних средстава, утврдили смо да нису покретани поступци против појединих корисника у 2013. години (од 14 корисника покренут је поступак против 6 корисника).

Потребно је да Одјељење, против свих корисника који нису испоштовали одредбе уговора, предузме уговором предвиђене мјере, за повраћај средстава у складу са уговором.

5.4.4. Капитални издаци

Одобрена средства за капиталне потребе у раздобљу од **2011. до 2013. године** износила су **116.492.206,61 КМ**, од чега се на средства Царине из **2004. године** односи **27.268,16 КМ** и **7.000.000,00** планирано финансирање пројеката из кредита. Укупно извршење буџета капиталних потреба у наведеном раздобљу износи **39.256.951,02 КМ**, што чини 33,71%.

Почетна планирана средства за капиталне пројекте у **2013. години** по књизи Буџета износила су **35.515.737,120КМ**. Одлуком о усвајању амандмана на буџет Брчко дистрикта БиХ за **2013. годину** извршено је повећање капиталног буџета у износу од **4.306.875,19 КМ**, тако да је коначан капитални буџет за **2013. годину** износио **39.822.612,31 КМ**.

Преглед извршења капиталног буџета за пројекте одобрене у **2013.** години по Одјелењима и институцијама, у процентуалном извршењу у односу на план, приказан је у табели број 3 у прилогу Извјештаја.

Ревизијом извршења капиталних пројеката по годинама утврђен је релативно низак степен извршења пројеката, што указује на пропусте у припреми и дефинисању развојних програма, као и планирању и благовременом предузимању активности и покретања прописаних поступака неопходних за њихову реализацију тако да износ одобрен буџетом за 2011. годину од 22.259.303,11 КМ није реализован ни током 2013. године, што чини 48,82% одобреног износа.

Такође је утврђено, да се планирање капиталног буџета не врши на основу релевантних параметара, не планирају нити правремено предузимају активности на обезбјеђењу неопходних предуслова (имовинско- правни односи, пројектне документације неопходне за реализацију капиталних пројеката, потребне сагласности, и др.) те не сачињавају детаљне оперативне планове набавке робе и услуга и извођења радова, како би обезбиједили ефикаснију реализацију капиталног буџета.

Ради повећања ефикасности и рационалности извршења буџета капиталних потреба и поштовања законом прописаних рокова за њихову реализацију, потребно је да буџетски корисници по одобравању пројеката донесу оперативне планове неопходних активности са роковима и носиоцима, те обезбиједи континуиран и квалитетан надзор над њиховом реализацијом, како би се благовремено предузимале неопходне активности потребне за њихову реализацију и њихово досљедно спровођење по роковима и носиоцима.

5.4.5. Текућа резерва

Буџетом за 2013. годину, средства резерви планирана су у износу од 491.655,56 КМ, у извјештајном периоду утрошено је 28.600,65 КМ или 6%.

Поменути износ је реализован на име издатака текућег одржавања- сервисирања црпне станице „Ђурићи“ на основу Одлуке Скупштине Дистрикта, број: 01.02-163/13 од 11. септембра 2013. године и одлуке о проглашењу ванредног стања на подручју МЗ Вучиловац 01.1-0100ДА-02/13 од 10. априла 2013. године.

5.5. Финансијски извјештаји на дан 31. 12. 2013. године

БИЛАНС СТАЊА

5.5.1. Краткорочна потраживања

На дан **31. 12. 2013.** године у финансијском извјештају Билансу стања исказана су краткорочна потраживања у укупном износу од **32.750.080,56 КМ**, од чега се на **сумњива и спорна потраживања** односи **33.389.006,19 КМ**. Разлика у износу од **831.993,04 КМ** састоји се од редовних потраживања за испоручене здравствене услуге, услуге закупа и сл. у износу од **383.899,14 КМ**, потраживања за унапријед плаћену робу и услуге (аванси) у износу од **176.281,01 КМ**, потраживања за камате на орочена средства **219.509,43 КМ**, потраживања од Фонд здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ **50.706,93 КМ** и остала потраживања **1.596,53 КМ**.

У структури укупно исказаних краткорочних потраживања, на основу књиговодствене евиденције, **сумњива и спорна потраживања** износе **32.936.695,22 КМ** или **97,57%** укупних краткорочних потраживања, а састоје се од:

Одјелење за комуналне послове	24.841.519,11 КМ
Дирекција за финансије (по разним основама)	5.835.883,22 КМ

Одјељење за здравство и остале услуге	1.765.298,53 КМ
Одјељење за пољоп., водопр. и шумарство (PHARE програм)	493.994,36 КМ

Од укупно исказаних сумњивих и спорних потраживања **24.841.519,11 КМ или 75,42%** чине потраживања за комуналне услуге, која су настала до **31. децембра 2007.** године. У Дирекцији за финансије не постоји појединачна евиденција, сумњивих и спорних потраживања, по корисницима услуга (главна књига), него се иста налази у ЈП „Комунално Брчко“.

У 2013. години није вршена процјена наплативости сумњивих и спорних потраживања, нити је вршена процјена наплативости исказаних редовних потраживања због њихове рочности.

Ревизијом смо утврдили да сумњива потраживања у износу **33.216.786,27 КМ** не задовољавају захтјев за признавање текућег средства, тј. очекивање да ће се иста реализовати у року од дванаест мјесеци од датума извјештавања (тачка 76 Међународног рачуноводственог стандарда 1 за јавни сектор). Због наведеног, исказано стања краткорочних потраживања у активи, те краткорочних разграничења у пасиви биланса стања, на дан **31. 12. 2013.** године, прецијењена су најмање за износ ненаплативих сумњивих и спорних потраживања.

Потребно је, ради истините и фер презентације финансијског стања на дан билансирања, извршити процјену наплативости свих потраживања, те у складу с извршеном процјеном извршити адекватна књижења исправке вриједности.

5.5.2. Стална средства, попис имовине, потраживања и обавеза на дан 31. 12. 2013. године

На основу Одлуке градоначелника, број: 05-001458/13 од 15. новембра 2013. године именована је централна пописна комисија са задатком да организује и прати ток пописа по одјељењима и институцијама и да сачини збирни извјештај о попису имовине, обавеза и потраживања на дан 31. 12. 2013. године.

Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава потраживања и обавеза број: 04.2-02-1723/08 од 23. априла 2008. године (у даљем тексту: Упутство о раду пописних комисија), одређен је начин рада, послови и рокови које су дужни испоштовати пописне комисије и државни службеници и намјештеници.

У поступку ревизије утврдили смо да појединачне комисије нису извршиле попис потраживања и обавеза и процјену њихове наплативости или доспјелости у циљу поузданије фер презентације њиховог износа у финансијским извјештајима и иницирања појачаних активности на наплати потраживања и спречавању њихове застаре. Такође, већина пописних комисија буџетских корисника, своје Извјештаје о извршеном попису сталних средстава, ситног инвентара, материјала, потраживања и обавеза, нису доставили Централној пописној комисији до **15. јануара 2014.** године, што је супротно одредбама члана 7 ставова а) и б) Упутства о раду пописних комисија.

Потребно је, приликом вршења годишњег пописа сталних средстава, ситног инвентара, залиха материјала и робе, стања новчаних средстава потраживања и обавеза, поштовати одредбе Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава потраживања и обавеза у дијелу обима и рокова.

Увидом у књиговодствену евиденцију сталних средстава у **Одјељењу за комуналне послове**, установљено је да постоје евидентирана стална средства у износу од **30.141,36 КМ**. Као што смо констатовали у претходној ревизији, комисија за попис на дан **31. 12. 2013.** године, није пописом обухватила наведена стална средства, што нас упућује на закључак да нису усклађене књиговодствене евиденције са стварним стањем. И поред тога, што стална средства постоје у књиговодственој евиденцији, комисија за попис није приложила доказе који би потврдили узроке настале разлике, односно мањка. Наведено није у складу са одредбама 58 став 2 Правилника о књиговодству Брчко дистрикта БиХ и чланова 2 и 3 Упутства о раду пописних комисија и

обављању пописа средстава, потраживања и обавеза број: 04.2-02-1723/08 од 23. априла 2008. године.

Потребно је утврдити стварне узроке насталих разлика, уз документовање утврђивања мањка, те предузимање даљих мјера о начину ликвидације мањкова у складу са одредбама Правилника о књиговодству Брчко дистрикта БиХ.

Такође, ревизијом смо утврдили да, пописне листе не садрже стална средства по укупној вриједности (трошку стицања), него се исказују према фактурама набавке (изградње). Именовање сталних средстава (дијелова сталних средстава) врши се преузимањем назива из уговора или фактура који не одражавају суштину средстава, него посла који је уговорен и извршен (санација, изградња, замјена, реконструкција). Уочено је да се поједина улагања на сталним средствима воде као посебна средства у износу од **2.214.444,56 КМ**. Надаље смо уочили да се за накнадна улагања увећавају вриједности одговарајуће сталне имовине без документовања промјене функционалних карактеристика или вијека трајања реконструисаних средстава, те без искњижавања вриједности имовине која је наведеним улагањима замијењена. Уочени недостаци указују да је попис извршен формално, преузимањем књиговодствених евиденција, а не утврђивањем стварне суштине средстава и његове реалне вриједности.

Потребно је приликом окончања поступка стицања сталног средства утврдити његову укупну вриједност или вриједност појединих функционалних или економских цијелина и исто именовати у складу с његовом функционалном суштином. Уколико се ради о накнадним улагањима на постојећим сталним средствима потребно је, у складу са МРС-ЈС 17, утврдити вриједност дијела средства који је накнадним улагањима замијењен (набавна вриједност и исправка вриједности) како би се исти искњижио из вриједности сталног средства у циљу фер приказивања нове вриједности средства, а самим тим и имовине Брчко дистрикта БиХ у билансу стања.

Као резултат створених, неисказаних обавеза и текућих расхода за признате подстицаје у пољопривредној производњи у износу од 4.169.347,01 КМ у билансу стања је извршено потцјењивање стања обавеза и финансијског резултата, чиме је нарушено начело фер презентације финансијских извјештаја (биланса стања, рачуна прихода и расхода и извјештаја о извршењу буџета).

5.5.3. Рачун прихода и расхода (Биланс успјеха)

У сљедећој табели дајемо скраћени приказ Биланса успјеха за период 1. 1 – 31. 12. 2012. године:

Р. бр.	П О З И Ц И Ј А	Остварено у претходној години	Остварено у текућој години	Индекс
				4/3
1	2	3	4	5
РАСХОДИ				
1.	Плате и накнаде трошкова запослених	77.578.081,74	72.018.186,18	92,8
2.	Допр. на терет послодавца и остали доприн.	2.926.143,61	2.836.877,04	96,9
3.	Издаци за материјал и услуге	44.053.232,28	44.993.785,31	102,1
4.	Текући грантови	45.938.289,48	49.323.381,92	107,4
5.	Капитални грантови	0,00	3.010.000,00	0,0
5.	Субвенције	11.766.363,36	21.290.578,99	180,9
6.	Издаци за камате	451.048,10	411.174,15	91,2

7.	УКУПНО РАСХОДИ (1 до 6)	182.713.158,57	193.883.983,59	106,1
8.	ПРИХОДИ	209.749.482,23	197.957.126,87	94,4
9.	Вишак прихода над расходима (8-7)	27.036.323,66	4.073.143,28	15,1

Позиције биланса успјеха приказују остварене приходе и расходе за 2013. годину, те можемо закључити да остварени вишак прихода над расходима (суфицит), износи **4.073.143,28** КМ. Обзиром на неисказане расходе по основу створених обавеза за подстицаје у пољопривредној производњи у износу 4.169.347,01 КМ (**тачка 5.4.3. извјештаја**), констатујемо да је у 2013. години остварен вишак расхода над приходима у износу 96.203,73 КМ, тако да финансијски извјештаји не одражавају стварно стање расхода и пословног резултата.

5.5.4. Извори средстава и вишак прихода над расходима

Исказано стање извора средстава у пасиви, на дан 31. 12. 2013. године, износи 461.596.250,15 КМ, структура истих дата је у сљедећем прегледу:

- Извори сталних средстава	378.025.029,35 КМ;
- Извори средстава резерви	11.667,00 КМ;
- Ревалоризациони ефекти	62.475,99 КМ;
- Нераспоређени вишак прихода над расходима	83.497.077,81 КМ.

С обзиром на неисказане расходе по основу створених обавеза за подстицаје у пољопривредној производњи у износу 4.169.347,01 КМ (**тачка 5.4.3 Извјештаја**), констатујемо да је исказано стање нераспоређеног вишка прихода над расходима увећано за наведени износ, те не одражавају стварно стање извора средстава на дан 31. 12. 2013. године.

6. КОМЕНТАР

Дирекцији за финансије је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2013. године, број: 01-02-03-13-294/14, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана, Дирекција за финансије се изјаснила дописом број: 13.9-04.1-518/14 од 30. јуна 2013. године. Дирекција за финансије није имала примједбе на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији финансијских извјештаја осим формалних пропуста приликом ревизије, квалификације мишљења и одговорности за усклађеност пословања за законским прописима. Ревизорски тим је уважио примједбу о подијеленој одговорности Дирекције за финансије – за трансакције пријављене у главној књизи Трезора и осталих буџетских корисника- за све трансакције и догађаје који су настали у извјештајном периоду. Примједба на квалификацију мишљења о истинитости и објективности исказаног стања имовине и обавеза на дан 31. децембра 2013. године, резултата пословања и извршења буџета Брчко дистрикта БиХ у финансијским извјештајима није прихваћена обзиром да на исту не утиче носилац одговорности, тако да овај извјештај након корекција по основу прихваћених примједби представља коначан извјештај достављен клијенту.

Тим за ревизију

Божо Зимоњић, дипл. ек.

Сафет Нишић, дипл. ек.

7. ПРИЛОЗИ

Расходи и издаци скраћена схема

Табела број 1

О П И С	Остварење	Коначан план	Остварење	Индекс	Индекс
	2012. год.	2013. год.	2013. год.	4/2x100	4/3x100
1	2	3	4	5	6
Бруто плате и накнаде трошкова запосленим	75.914.531,18	71.628.082,66	70.199.858,56	92,5	98,0
Накнаде трошкова запослених и скуп. посланика	1.663.550,56	2.103.252,58	1.818.327,62	109,3	86,5
Допринос на терет послодавца и остали доприноси	2.926.143,61	3.054.561,01	2.836.877,04	96,9	92,9
Издаци за материјал и услуге	44.053.232,28	50.041.503,84	44.993.785,31	102,1	89,9
Текући грантови	45.938.289,48	50.583.930,31	49.323.381,92	107,4	97,5
Субвенције	11.766.363,36	21.352.214,00	21.290.578,99	180,9	99,7
Издаци за камате	451.048,10	467.186,67	411.174,15	91,2	88,0
Капитални грантови	0,00	3.109.745,51	3.010.000,00		96,8
Укупно текући издаци	182.713.158,57	202.340.476,58	193.883.983,59	106,1	95,8
Капитални издаци	1.006.849,54	39.822.612,31	4.714.147,96	468,2	11,8
Отплата кредита	379.533,83	1.101.790,33	1.101.790,16	290,3	100,0
Укупно текући и капитални издаци	184.099.541,94	243.264.879,22	199.699.921,71	108,5	82,1
Мање извршени расходи и издаци у односу на план	56.020.982,19		43.564.957,51	77,8	

Синтетички преглед текућих издатака

Табела број 2

О П И С	Остварење у 2012. години	План за 2013. год. По књизи буџета	Амангани на буџет 2013. године	Преусмје- равања 2013.г	Коначан план за 2013. годину	Остварење у 2013. години	Индекс 4/3
0	1	2	3		4	5	6
Бруто плате	75.914.531,18	75.587.100,65	-3.959.017,99	0,00	71.628.082,66	70.199.858,56	98,01
Накнаде трошкова запос. и скупшт. послан.	1.663.550,56	1.988.602,61	114.649,97	0,00	2.103.252,58	1.818.327,62	86,45
Допринос на терет послодавца	2.926.143,61	3.136.798,69	-82.237,68	0,00	3.054.561,01	2.836.877,04	92,87
Путни трошкови	558.134,39	520.740,00	-2.719,60	12.114,41	530.134,81	402.663,63	75,95
Издаци за енергију	3.637.150,73	4.625.481,00	477.895,78	167.006,28	5.270.383,06	4.849.636,54	92,02
Издаци за комуналне услуге	1.559.618,73	1.559.335,04	25.099,35	58.998,76	1.643.433,15	1.542.096,93	93,83
Набавка материјала и ситног инвентара	6.541.423,61	5.059.098,00	-875.008,86	24.130,57	4.208.219,71	3.835.744,94	91,15
Услуге превоза и гориво	901.052,31	797.564,00	34.242,00	38.331,10	870.137,10	775.385,04	89,11
Унајмљ. имовине и опреме	82.362,04	155.780,00	-11,00	-58.140,00	97.629,00	88.533,74	90,68
Текуће одржавање	5.728.397,42	6.479.867,65	-299.914,79	6.088,00	6.186.040,86	4.969.298,63	80,33
Издаци за банк. и усл. осиг.	356.181,63	364.791,00	-55.998,00	-8.365,00	300.428,00	241.641,99	80,43
Уговорене услуге	24.688.911,42	27.142.613,55	3.921.448,72	-128.964,12	30.935.098,15	28.288.783,87	91,45
Грантови другим нивоима Владе	100.000,00	100.000,00	700.000,00	0,00	800.000,00	800.000,00	100,00
Грантови појединцима	34.654.507,02	36.918.853,00	962.947,00	-176.200,00	37.705.600,00	36.594.179,44	97,05
Грантови непрофитним организацијама	11.183.782,46	11.893.900,00	119.430,31	65.000,00	12.078.330,31	11.929.202,48	98,77
Субвенције јавним предузећима и фондовима	8.616.411,38	13.960.544,00	891.670,00	0,00	14.852.214,00	14.847.128,00	99,97
Субвен. прив. предузећима	3.149.951,98	4.700.000,00	1.800.000,00	0,00	6.500.000,00	6.443.450,99	99,13
Издаци за иностране камате	42.071,45	61.491,00	0,00	0,00	61.491,00	47.456,14	77,18
Камате на домаће позајмљивање	304.152,67	329.588,00	0,00	-26.387,33	303.200,67	261.223,46	86,16
Остале накнаде везане за позајм.	104.823,98	102.495,00	0,00	0,00	102.495,00	102.494,55	100,00
Капитални грантови	0,00	3.109.745,51	0,00	0,00	3.109.745,51	3.010.000,00	96,79
Укупно текући расходи	182.713.158,57	198.594.388,70	3.772.475,21	-26.387,33	202.340.476,58	193.883.983,59	95,82

План и остварење капиталног буџета за 2013. годину

Табела број 3

Р. Бр.	ОДЈЕЉЕЊЕ/ ИНСТИТУЦИЈА	План за 2013. г	Остварење 2013.г	Расположиво	% извршења
1	2	3	4	5(3-4)	6(4/3)x100
1	Скупштина Брчко дистрикта	60.000,00	0,00	60.000,00	0,00
2	Канцеларија градоначелника	10.000,00	8.336,25	1.663,75	83,36
3	Правосуђе Брчко дистрикта	485.595,77	36.898,43	448.697,34	7,60
4	Полиција Брчко дистрикта	946.060,00	61.783,16	884.276,84	6,53
5	Одјељење за јавну безбједност	836.830,50	385.687,33	451.143,17	46,09
6	Одјељење за стручне и административне послове	1.936.360,49	506.945,85	1.429.414,64	26,18
7	Дирекција за финансије	125.000,00	0,00	125.000,00	0,00
8	Одјељење за привредни развој, спорт и културу	795.000,00	23.669,26	771.330,74	2,98
9	Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду	476.000,00	279.734,58	196.265,42	58,77
10	Одјељење за здравство и остале услуге	4.049.726,59	159.859,26	3.889.867,33	3,95
11	Одјељење за образовање	4.023.066,85	507.114,30	3.515.952,55	12,61
12	Одјељење за просторно планирање	2.457.578,00	1.172.334,08	1.285.243,92	47,70
13	Одјељење за расељена лица, избјеглице и с. п.	15.000,00	0,00	15.000,00	0,00
14	Одјељење за комуналне послове	11.109.307,41	457.712,75	10.651.594,66	4,12
15	Одјељење за јавне послове	9.452.918,03	402.561,51	9.050.356,52	4,26
16	Одјељење за јавни регистар	150.000,00	3.862,31	146.137,69	2,57
17	Канцеларија за управљање јавном имовином	2.823.568,67	654.238,19	2.169.330,48	23,17
18	Канцеларија координатора БД при СМ	600,00	492,67	107,33	82,11
19	Канцеларија за ревизију	70.000,00	19.906,00	50.094,00	28,44
	УКУПНО:	39.822.612,31	4.681.135,93	35.141.476,38	11,75

План и остварење капиталног буџета одобреног у периоду 2011–2013. године

Табела број 3а

Година одобрења пројекта	Планирано	Реализовано до 1. јануара 2013.	Реализовано у 2013. г.	Расположиво	Извршење 2013. %	Извршење кумулатив -но %
1	2	3	4	5	6	7
2011.	45.595.275,14	15.845.696,07	7.490.275,96	22.259.303,11	16,43%	51,18%
2012.	31.047.051,00	999.105,54	10.240.737,52	19.807.207,94	32,98%	36,20%
2013.	39.822.612,31	0	4.681.135,93	35.141.476,38	11,75%	11,75%
Укупно:	116.464.938,45	16.844.801,61	22.412.149,41	77.207.987,43		33,71%

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ
БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 31. 12. 2013. ГОДИНЕ

Табела број 4

Р. бр	Економ- ски код	ПОЗИЦИЈА	Забилешка	Остварено у претх. год.	Остварено у текућ. години
				2012.	2013.
0	1	2	3	4	5
1.		И. АКТИВА			
2.	10000+ 20000	Готовина, краткорочна потражив., разграничења (3 до 6)		146.384.910,24	125.681.934,78
3.	110000	Новчана средства и племенити метали		20.391.341,66	6.931.854,22
4.	120000	Вриједносни папири		0,00	0,00
5.	130000	Краткорочна потраживања		35.993.568,58	32.750.080,56
6.	140000	Краткорочни пласмани		90.000.000,00	86.000.000,00
7.	011-031	Б. Стална средства (10+13+16)		402.409.269,69	408.226.567,56
8.	11000	Стална средства		464.393.251,11	489.353.058,31
9.	11900	Исправка вриједности сталних средстава		- 100.756.899,74	- 111.328.028,96
10.	011-0119	Неотписана вриједност стал. средст. (8-9)		363.636.351,37	378.025.029,35
11.	20000	Дугорочни пласмани		3.027.418,63	3.239.687,16
12.	29000	Исправка вриједности дугорочних пласмана		0,00	0,00
13.	020-029	Неотписана вриједност дугорочних пласмана (11-12)		3.027.418,63	3.239.687,16
14.	31000	Вриједносни папири		35.745.499,69	26.961.851,05
15.	31900	Исправка вриједности		0,00	0,00
16.	031-0319	Неотписана вриједност вриједносних папира		35.745.499,69	26.961.851,05
17.	90000	Дугорочна разграничења прихода и расхода (18+19+20)		21.470.109,43	19.544.680,79
18.	91000	Дугорочна разграничења прихода		0,00	0,00
19.	92000	Дугорочна разграничења расхода		11.765.322,59	10.511.338,71
20.	93000	Остала дугорочна разграничења		9.704.786,84	9.033.342,08
21.		Укупна актива (2+7+17)		570.264.289,36	553.453.183,13

Напомена: Билешке уз финансијске извјештаје на странама од 16 до 49 саставни су дио нашег извјештаја.

Р.	Економ-	ПОЗИЦИЈА	Забилешка	Остварено у претх. год.	Остварено у текућ. години
бр.	ски код			2012.	2013.
0	1	2	3	4	5
22.		ИИ. ПАСИВА			
23.	300000	А. Краткор. обавезе и разграничења (од 24 до 29)		46.437.475,11	45.350.401,14
24.	310000	Краткорочне текуће обавезе		5.758.241,39	6.050.753,33
25.	320000	Обавезе по основу вриједносних хартија		12.479,73	9.800,63
26.	330000	Краткорочни примици од пр. и физ. лица		7.125,80	7.125,80
27.	340000	Обавезе према радницима		163,53	
28.	360000	Финанс. и обрач. односи са др. повезаним јединицама		36.330,57	43.610,26
29.	390000	Краткорочна разграничења		40.623.134,09	39.239.111,12
30.	400000	Б. Дугорочне обавезе и разграничења (од 31 до 33)		57.215.609,12	46.506.531,84
31.	410000	Дугорочни кредити и зајмови		21.470.109,43	19.544.680,79
32.	420000	Остале дугорочне обавезе		35.745.499,69	26.961.851,05
33.	490000	Дугорочна разграничења		0,00	
34.	500000	Ц. Извори средстава (35+36+37+38+39-40)		466.611.205,13	461.596.250,15
35.	510000	Извори сталних средстава		363.636.351,37	378.025.029,35
36.	520000	Остали извори средстава		0,00	
37.	530000	Извори средстава резерви		11.667,00	11.667,00
38.	580000	Ревалоризациони ефекти		62.475,99	62.475,99
39.	590000	Нераспоређени вишак прихода над расходима		102.900.710,77	83.497.077,81
40.	590000	Нераспоређени вишак расхода над приходима			
41.		Укупна пасива (23+30+34)=25		570.264.289,36	553.453.183,13

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 16 до 49 саставни су дио нашег извјештаја.

РАЧУН ПРИХОДА И РАСХОДА

Табела број 5

Р. бр.	Економ. код	ПОЗИЦИЈА	Биљешке	Остварено у		Индекс
				2012. години	2013. години	
0	1	2	3	4	5	6 (5/4)
1.	600000	Расходи (3+7+17+25)		182.713.158,57	193.883.983,59	106,1
2.	610000	И текући издаци		182.713.158,57	193.883.983,59	106,1
3.	611000	Плате и накнаде трошкова запослених (4+5)		77.578.081,74	72.018.186,18	92,8
4.	611100	Бруто плате и накнаде		75.914.531,18	70.199.858,56	92,5
5.	611200	Накнаде трошкова запосл. и ску.		1.663.550,56	1.818.327,62	109,3
6.	612000	Доприноси послодаваца и остали доприноси		2.926.143,61	2.836.877,04	96,9
7.	613000	Издаци за материј. и услуге (од 8 до 16)		44.053.232,28	44.993.785,31	102,1
8.	613100	Путни трошкови		558.134,39	402.663,63	72,1
9.	613200	Издаци за енергију		3.637.150,73	4.849.636,54	133,3
10.	613300	Издаци за комуналне услуге		1.559.618,73	1.542.096,93	98,9
11.	613400	Набавка материјала и ситног инвентара		6.541.423,61	3.835.744,94	58,6
12.	613500	Издаци за услуге превоза и горива		901.052,31	775.385,04	86,1
13.	613600	Унајмљивање имовине и опреме		82.362,04	88.533,74	107,5
14.	613700	Издаци за текуће одржавање		5.728.397,42	4.969.298,63	86,7
15.	613800	Издаци осигурања, банкарских услуга и платн.		356.181,63	241.641,99	67,8
16.	613900	Уговорене услуге		24.688.911,42	28.288.783,87	114,6
17.	614000	Текући грантови (од 18 до 24)		57.704.652,84	70.613.960,91	122,4
18.	614100	Грантови другим нивоима владе		100.000,00	800.000,00	800,0
19.	614200	Грантови појединцима		34.654.507,02	36.594.179,44	105,6
20.	614300	Грантови непрофитним организацијама		11.183.782,46	11.929.202,48	106,7
21.	614400	Субвенције јавним предузећима		8.616.411,38	14.847.128,00	172,3
22.	614500	Субвенције приватним предузећима		3.149.951,98	6.443.450,99	204,6
	615200	.		0,00	3.010.000,00	
25.	616000	Издаци за камате и остале накнаде		451.048,10	411.174,15	91,2
26.	616200	Издаци за иностране камате		42.071,45	47.456,14	112,8
27.	616300	Камате на домаћа позајмљивања		304.152,67	261.223,46	85,9
28.	616400	Остале накнаде везане за позајмљивање		104.823,98	102.494,55	97,8

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 16 до 49 саставни су дио нашег извјештаја.

Р.	Економ.	ПОЗИЦИЈА	Биљеш- ке	Остварено у	Остварено у	Индекс
бр.	код			2012. години	2013. години	
0	1	2	3	4	5	6
29.	700000	ПРИХОДИ (30+42+56)		209.749.482,23	197.957.126,87	94,4
30.	710000	Приходи од пореза (31+34+35+36)		172.538.932,85	169.089.572,97	98,0
31.	711000	Порез на добит појединаца и предузећа (32+33)		13.207.457,40	13.117.314,94	99,3
32.	711100	Порез на добит појединаца и предузећа		1.446.159,02	1.763.320,11	121,9
33.	711200	Порез на добит предузећа		11.761.298,38	11.353.994,83	96,5
34.	713000	Порези на плате и радну снагу		8.396.703,91	8.409.390,29	100,2
35.	714000	Порез на имовину		1.005.409,50	1.316.856,11	131,0
36.	715000	Порези на добра и услуге (од 37 до 41)		149.929.362,04	146.246.011,63	97,5
37.	715100	Порези на продају добара и услуга		175.682,53	61.823,25	35,2
38.	715200	Порез на промет посебних услуга		626.656,14	394.895,25	63,0
	715300	Порези на употреб. доб. или на дозволе добара из ак.		534.170,00	490.500,00	91,8
41.	715500	Индиректни порези од УИО		148.592.853,37	145.298.793,13	97,8
42.	720000	Непорески приходи (43+47+55)		35.959.878,07	26.780.348,02	74,5
43.	721000	Приход од предузетничке активности имовине (од 44 до 46)		6.015.755,03	7.036.494,26	117,0
44.	721100	Приход од нефинанс. јав. предуз. и фин. јав. инст.		824.787,79	851.448,03	103,2
45.	721200	Остали приходи од имовине		4.828.012,69	5.580.178,52	115,6
46.	721600	Приходи од приватизације		362.954,55	604.867,71	166,7
47.	722000	Накнаде и таксе и приходи од пружања јав. услуга (од 48 до 54)		27.539.769,63	17.345.028,88	63,0
48.	722100	Административне таксе		697.826,90	631.862,69	90,5
49.	722200	Судске таксе и судске накнаде		1.558.586,65	1.409.512,23	90,4
50.	722300	Комуналне таксе		440.394,49	473.069,04	107,4
51.	722400	Остале буџетске накнаде		1.839.895,16	2.084.968,32	113,3
52.	722500	Посебне накнаде и таксе		3.158.065,89	3.314.974,16	105,0
53.	722600	Приходи од пружања јавних услуга		19.146.606,75	9.267.047,44	48,4
54.	722700	Непланиране уплате - приходи		698.393,79	163.595,00	23,4
55.	723000	Новчане казне		2.404.353,41	2.398.824,88	99,8
56.	730000	Текуће потпоре (грантови) (57+58)		1.250.671,31	2.087.205,88	166,9
57.	731000	Грантови из иностранства		4.275,44	11.637,55	272,2
58.	732100	Домаћи грантови		1.246.395,87	2.075.568,33	166,5
59.		Вишак прихода над расходима		27.036.323,66	4.073.143,28	15,1

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 16 до 49 саставни су дио нашег извјештаја.

ИСКАЗ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
период извјештавања од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

Табела број 6

Р. б.	Број конта	Назив конта	Текућа година 2013.	Претходна година 2012.
1.		А. Новчани примици Приходи (2+3-4+5+8)	197.957.126,87	209.749.482,23
2.	710000	Приходи од пореза	169.089.572,97	172.538.932,85
3.	720000	Непорески приходи - укупно	26.780.348,02	35.959.878,07
4.	391110	Унапријед наплаћени непорески приходи	0,00	0,00
5.	730000	Текуће потпоре (Грантови)	2.087.205,88	1.250.671,31
6.	811000	Капитални примици		
7.	812000	Капиталне потпоре (Грантови)		
8.		В. Финансирање (од 9 до 11)	0,00	0,00
9.	813000	Примљене отплате датих зајмова и повећање учешћа у капиталу	0,00	0,00
10.	814000	Дугорочни кредити и зајмови	0,00	0,00
11.	815000	Краткорочни кредити и зајмови	0,00	0,00
12.		С. Остало (од 13 до 18)	100.272.695,29	31.050.038,05
13.	141200	Депозити код банака - потражни промет	99.000.000,00	30.000.000,00
14.	131122422	Повраћај аванса	0,00	0,00
15.	1311113	Потраживања по основу боловања од ФЗО-а – потр. страна	428.088,45	550.208,16
16.	241111	Остали дугорочни пласмани – фар програм повраћај	512.552,47	183.432,96
17.	780000	Приходи из буџета	0,00	0,00
18.		Остали примици (грант Зав. за запошљав. дон. ПДВ у приходима)	332.054,37	316.396,93
19.		Д. Новчани примици (1+12)	298.229.822,16	240.799.520,28
20.		А. Новчане исплате Расходи кла. 6 (21+22+23+24+25+26)	193.883.945,64	182.713.158,57
21.	611000	Плате и накнаде трошкова запосленим	72.018.186,18	77.578.081,74
22.	612000	Доприноси послодавца и остали доприноси	2.836.877,04	2.926.143,61
23.	613000	Издаци за материјал и услуге	44.993.747,36	44.053.232,28
24.	614000	Текући грантови	70.613.960,91	57.704.652,84
25.	615000	Капитални грантови	3.010.000,00	0,00
26.	616000	Издаци за камате и остале накнаде	411.174,15	451.048,10
27.		В. Капитал - класа 8 (28+29)	22.445.161,44	13.267.360,98
28.	821000	Издаци за набавку сталних средстава	22.445.161,44	13.267.360,98

29.		С. Финансирање	1.101.790,16	379.533,83
30.	822000	Позајмљивање и учешће у дионицама	0,00	0,00
31.	823000	Отплате дуга	1.101.790,16	379.533,83
32.		D. Остале исплате (од 33 до 43)	108.038.108,80	56.518.265,34
33.	141200	Депозити код банака – дуговни промет	95.000.000,00	40.000.000,00
34.		Остале исплате	0,00	0,00
35.	311100	Краткорочне текуће обавезе на почетку године	5.758.241,39	8.467.785,53
36.	361200	Обавезе за ПДВ-е – дуговни промет	389.340,23	442.741,84
37.	391200	Разграничени расходи – салдо на поч. год.	6.003.607,61	3.808.507,60
38.	391300	Остала разграничења (задржани депозити) – дуговни промет	705.222,63	1.057.372,84
39.	392100	Остала разграничења (буџетски корис.) – салдо на поч. године	5.415,89	23.708,86
40.	131111	Потраживања по основу боловања од ФЗО-а – дугов. страна	0,00	0,00
41.	131112	Аванси - дуговни промет	176.281,05	0,00
42.	391411	Остала раз. аванси – дуговни промет	0,00	2.718.148,67
43.	410000	Дугорочни кредити и зајмови – дуговни промет	0,00	0,00
44.		Укупне новчане исплате (20+27+32)	325.469.006,04	252.878.318,72
45.	311100	Краткорочне текуће обавезе на крају године	6.050.753,33	5.758.241,39
46.	311200	Краткорочне обавезе (остале) – салдо на крају године	0,00	
47.	361211	Обавезе за ПДВ-е – салдо на крају год.	43.581,42	31.309,30
48.	391200	Разграничени расходи – салдо на крају године	6.380.783,69	6.003.607,61
49.	391300	Остала разграничења (задржани депозити) – потражни промет	801.240,57	721.203,45
50.	392100	Остала разграничења (буџетски корисници) – салдо на крају год.	20.744,15	5.415,89
51.	131112	Аванси - потражни промет		0,00
52.		Салдо обавеза на крају год. (45+46+47+48+49+50+51)	13.297.103,16	12.519.777,64
53.		Остале исплате (53)	-482.593,28	422.659,87
54.		УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ (44-52+53)	311.689.309,60	240.781.200,95
55.		Нето новчани примици (19-54)	-13.459.487,44	18.319,33
56.		Салдо готовине на почетку године	20.391.341,66	20.373.022,33
57.		Салдо готовине на крају године (55+56)	6.931.854,22	20.391.341,66